

Štev. 7.

V Celovcu 15. julija 1868.

XVII. tečaj.

Pridiga za 7. pobinkošno nedeljo.

(Človek podoben drevesu; gov. J. R.)

„Vsako drevo, ktero ne stori dobrega sadu, bo izsekano in v ogenj verženo“.

(Mat. 7, 19.)

(K o n e c.)

e) Nekaj časa sta res tudi ona dober sad rodila. Jezus pa ne pravi: „Drevo, ki ni obrodilo, ampak ki ne rodi dobrega sadu, bo izsekano in v ogenj verženo“. Ako lih bi bil kristijan nekdanj veliko dobrih del doprinesel, če si pa zdaj nehal, dober sad roditi, vse tvoje poprej storjeno dobro Gospodu ne bo vbrnilo, sodbo nad teboj izreči, kakor nad popolnoma nerodovitnim drevesom. Ali ni bil kralj Savl nekdanj dobro, sadonosno drevo? Sv. pismo pravi od njega: „Bil je dober mož, med Izraelovimi otroci ni bilo boljšega od njega“. Pri vsem tem je bilo to poprej dobro drevo, ki je nehalo sad roditi, od Boga zaverženo. Kakor ni za nebesa zadosti, da je kdo dober bil, tako ni zadosti, da želi posihmal dober biti, ako zdaj dober ni. Zveličar ne pravi: „Drevo, ktero ne bo dobrega sadu obrodilo, ampak, ktero ne rodi“: to je, Bog ne gleda na to, kar boš v prihodnje storil, ali posihmal storiti misliš, temuč kar zdaj delaš in počneš. Ni lahko najti tako hudobnega človeka, da bi še ne mislil, kdaj poboljšati se in sad pokore obroditi. Pa ta sklep poboljšanja se malokdaj spolni, in je pri Bogu, vse pričujoče in znano, negotove cene ima. Kako lepe sklepe in obljube je kralj Antioh delal na smertni postelji! „Obetal je, Judom, ki jih je poprej namenil zverinam metati, velike prednosti dati, svet tempelj z nar drajšimi darili olepšati, sam Jud biti in vse strani sveta prehoditi, ter božjo mogočnost oznanovati“. Pa njegov

sklep ni bil resničen, toraj ga Bog ni uslišal. Umreti je moral morivec, oskrnjevavec in preklinjevalec v deželi, v strašnih bolečinah, kakor je sam poprej druge terl in mučil. Izsekan je bil kakor hudobno drevo in v ogenj verzen.

Vse, tudi dolga zanašljivost božja se sčasoma izteče, kakor nam Jezus v drugi, današnji enaki priliki kaže. „Nekdo, pravi, je imel figovo drevo zasajeno v svojem nagrađu in je prišel sadu na njem iskat in ga ni našel. Rekel je pa gorniku: Glej, tri leta je, kar hodim iskat sadu na tem figovem drevesu, in ga ne najdem; posekaj ga tedaj! čemu že prostor jemlje? Gornik je odgovoril: Gospod! še to leto ga pusti, da ga okopljem in mu pognojim, če kje sad obrodi; če pa ne, ga boš potlej posekal“. Eno samo leto je bilo temu nerodovitnemu drevesu odlog dan; tebi pa, grešnik! pri katerem išče Gospod ne le tri, temoč toliko let, kolikor živiš, sadu, pa nobenega, ali malovreden sad najde, tebi še eno leto morda ni več odloga danega, jutrejšni dan vtegne za te zadnji dan na zemlji biti. Danes še moraš začeti in ne več nehati, dober sad roditi. Vse naše življenje mora sadunosno biti; ker pride čas, ko pri vsi svoji dobri volji ne bomo nič več drugega sadu prinesli zamogli. Gorje nam, če ne bomo sadu, dokler nam je mogoče, obrodili!

d) Sad moramo prinesiti, ne perja; sad ne cvetja. Nekatere drevesa imajo spomlad veliko pisanega cvetja, in zelenega perja, jesen pa nobenega sadu; in takim drevesom so tisti ljudje podobni, ki Boga z žnabli časté, ne pa z deli; ki lepo govoré, pa gerdo delajo. Tudi taki so šteti k nerodovitim drevesom, ktere Jezus v današnjem evangeliu zaverže rekoč: „Ne vsak, kteri mi pravi: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo; ampak kteri stori voljo mojega očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo“. Ravno to poterdí njegov ljubi učenec, sv. Janez s temi besedami: „Otročiči moji! ljubimo se ne z besedo, ne z jezikom, ampak v djanji in resnici“. Zakaj lepo govoriti, pravi sv. Avguštin, in gerdo živeti, je, sam sebe pogubiti. — Sadu tedaj, ne perja; sadu ne cvetja išče Gospod pri nas in ga tirja od nas. Kako lepo zeleni in cveti marsiktero drevo spomlad; pa, ker ga je strupen mraz opalil, ali mu červ korenino spodjedel, ni jesen nobenega sadu na njem. — To je živa podoba tebe, grešnik, ki ime, pa življenja kristjana nimaš; ki prav veruješ, pa napčno delaš; ki se k pravi kat. cerkvi šteješ, pa njeni živ ud biti nočeš; ki od Boga potrebne gnade prejemaš, pa jih v dobro ne obračaš; ki ti priložnost k dobremu ne manjka, pa jih zamujaš; z eno besedo ki veliko obetaš, pa malo ali nič ne storiš. Kako bi bil Gospod zadovoljen s takim cvetjapolnim, sadu pa praznim drevesom? — Ne cvetja, ampak s a d terja Gospod od nas in sicer

e) Dober sad. Mnogotero je sadje, pa vsako ni dobro. Nekteri sad ni zrel, torej kisel; nekteri je od zunej lep, od znotrej červiv ali gnjil; nekteri celo strupen. Taka je z našimi deli. Dostikrat so pomanjkljive, tedaj nezrele. Dostikrat so opravljene brez dobrega namena; le iz samopridnosti, napuha, iz navade, iz strahu pred ljudmi, ali iz hinavstva; so tedaj, daslih od zunej lepe, okužene pa znotraj. Nekatere dela tudi dušo tistega, ki jih stori, vmoré; so tedaj strupene dela; so hudobne dela malopridnega drevesa, in taki so vsi grehi. Če bo po Jezusovih besedah vsako drevo, ktero ne stori dobrega sadu, zaverženo, kako se bo še le drevesu s slabim, strupenim sadom godilo? Če bo Gospod tako oostro tiste obsodil, ki dobrih del nimajo, kaj bo s tistimi, ki si morajo slabe dela, grehe očitati? Če se mora pravični tresti, kako bo grešnik pred Bogom obstal? Oh! da bi si vendar to resnico prav k sereu vzeli: Zaverženi bomo, če nič dobrega ne storimo; velikrat huji pa bo naše obsojenje, če tudi hudo, grehe delamo.

f) Nerodovitno in hudobno drevo bo izsekan in v ogenj verženo. Glej, grešnik! kaj si sam pleteš in koplješ. Izsekan boš, v svojih grehih boš umerl. Kader je hruška zrela, cepne, pravi pregovor, in nad grešnikom ga izpolnjenega vidimo. Bog pusti grešnika dozoreti; pa kader mero svojih grehov dopolni in in kakor suho drevo nobenega upanja ne daje, da bi kdej sad pokore in poboljšanja obrodil, je poslednjič izsekan. Beseda izsekan nam smert grešnika živo, pa strašno popisuje. Je izsekan, ne oklesten, kakor drevo, ktero, ko mu veje prisekajo, ne pogine in se spet obraste. Grešniku pa je sekira v korenino zamahnjena, in kader umerje, brez upanja umerje, še kdej oživeti. Je izsekan, ne le posekan; od posekanega drevesa še štor (porobik) in korenina ostane, in iz nju še kako mladje požene. Grešnika pa in vse, kar je imel, smert s korenino vred pokonča in celo njegov spomin zbriše. Prerok Malahija poginj grešnika s temi besedami naznani: „Glej dan bo prišel, kateri bo kakor zapaljena peč, in vsi napuhneži in hudodelniki se bojo kakor slama vžgali, in Bog jim ne bo pustil ne korenine, ne mladike.“

Izsekan bo grešnik, ne samo posekan; izsekan zmed svoje družine, ki jo je nesrečno storil; zmed soseske, ktero je pohujševal; zmed družbe, ktera je bila priča in deležna njegovih hudobij; izsekan iz pozemeljskega božjega verta, v katerem je dolgo časa pa brez sadu stal in srečo zadjal, v nebeski božji vert kakor sadunosno drevo presajeno biti; namenjen je bil, tamkej večno zeleneti, pa večno suh in mertev bo ostal.

Kaj je slednjič iz tega izsekanega drevesa? „V ogenj je verženo“. V kakšen ogenj? V ogenj, ki zmirej gori in nikoli ne vgasne; v ogenj, proti kateremu je pozemeljski ogenj prijeten hlad; v ogenj, katerega je razserjena pravica božja prižgala in ga bo vekomej podgnujetala; — v večni peklenski ogenj.

S k l e p.

O grešnik! če le izkrica ljubezni do svoje uboge duše v tebi tli, prevdari samo to besedo „večni ogenj“, prevdari pa tudi svojo nesrečo, če le en sam greh storiš. Ko bi denar, blago, čast, mesno slast s tem pogojem doseči zamogel, da en sam perstic tvoje roke na žerjavici ali razbeljenem železu četertinko ure deržiš; ali bi se ne odpovedal denarju, blagu, časti in grešni slasti, kakor da bi jih s tako bolečino kupoval? Pa kaj je bolečina enega opečenega persta proti tisti, ki jo boš moral v peklenskem ognju celo, dolgo večnost terpeti, terpeti po duši in telesu, terpeti na vseh udih svojega telesa. Jezus, večna resnica je rekel: „Izsekano drevo bo v ogenj verženo“. Oh! skerbimo, da taki strašni sodbi odidemo. Nehajmo roditi hudobni, in začnimo roditi dober sad, — sad pokore in zveličanja. Potlej bomo kakor dobre, sadunosne drevesa iz te revne v boljši zemljo, iz doline solz v nebeški raj presajeni, in tamkej večno spomlad, brez leta in vročine, brez jeseni in deževja, brez zime in mraza obhajali. Amen.

Pridiga za 8. pobinkoštno nedeljo.

(Od skušnjav zoper sedmo in deseto božjo zapoved; gov. J. A—st.)

„Kaj bom storil? Kopati ne morem, vbogajme prositi se sramujem“. (Luk. 16, 3.)

V v o d.

Kaj bom storil? je vprašal krivični hišnik; v sili sem, kako si bom pomagal? Vem, kaj bom storil. Pokliče dolžnike svojega gospoda, in reče prvemu: Ti si dolžen sto čebrov olja, zapiši le petdeset. Drugemu reče: Ti si dolžen sto stajev pšenice, zapiši samo osemdeset. Tako je ogoljufal in okradel svojega gospoda, da si je prijatlov pridobil. Tako so močne skušnjave h krivičnosti, da je ta hišnik še zadnji čas, ko je imel od hiše zgnan biti, svojega gospoda ogoljufal in okradel. Te skušnjave so pa tudi pri drugih ljudeh velike, da jih lahko v krivičnost, v goljufijo in tatvino zapeljejo; zatoraj vam bom nekaj od skušnjav zoper sedmo in deseto božjo zapoved povedal; in ravno zdaj se mi priložni čas zdi od tega govoriti, ker te skušnjave so nar večje, dokler pridelki zemlje še niso pod ključem. Moj namen je, vas opominjati, da bi skušnjave zoper sedmo in deseto božjo zapoved premagali, in da bi se nad ptujim blagom ne pregrešili.

Premislimo torej:

1. Od kod take skušnjave izvirajo,
2. in kam te skušnjave peljejo,
3. bom vam pa povedal še zgled, iz katerega se bote učili, take skušnjave premagovati. Poslušajte!

R a z l a g a.

1. Da se hudo vstavi, treba je vedeti, od kod hudo izvira; zakaj če se studenec hudemu zamaši, nehalo bo hudo samo od sebe.

a) Eden takih hudih studencev, iz katerega skušnjave zoper sedmo in deseto božjo zapoved izvirajo, je sladkosnedenost, to je tisto poželenje po dobri jedi in pijači, ki se z drugo besedo nezderžnost ali tudi kočljivost imenuje. Eva je gledala sad, dopadel ji je, lep je bil viditi, in vtergala je prepovedani sad, in ga jedla. Dostikrat ni lakota, ni žeja, ni potreba, kar ljudem skušnjave k tatvini dela, ampak sama sladkosnedenost, nevrotena želja po boljši jedi; in to ni samo pri majhnih otrocih, ampak tudi pri odrasčenih ljudeh. Varujte se tedaj sladkosnedenosti in kočljivosti, da se zoper sedmo in deseto božjo zapoved ne bote pregrešili.

b) Drugi studenec, iz katerega skušnjave zoper sedmo in deseto božjo zapoved izvirajo, je lakomnost, nezmerno poželenje po premoženju. Človek dostikrat ni zadovoljen s tem, kar ima, meni, da to je še boljši, kar drugi imajo, in zato bi tudi ptuje blago rad imel. Človek hoče bogat biti, hoče zmiraj več imeti, hoče obilnost imeti, in ker si s svojim lastnim premoženjem obilnosti in bogastva ne more pridobiti, pa po ptujem blagu sega. Kralj Ahab je gotovo vsega zadosti imel, pa vendar je še Nabotov nograd imeti hotel, in ker mu ga ni hotel dati, umoril je Nabota, in si je po roparsko nograd prisvojil. O ta gerda lakomnost je bila in je studenec mnogih krivičnost. Nikar ne pustite, da bi lakomnost vas pod svojo oblast dobila. „Ničesar nismo sebo na svet prinesli, in ničesar sebo iz sveta ne ponesemo“. „Kaj pomaga človeku, ko bi tudi celi svet pridobil, svojo dušo pa pogubil?“

c) Tretjič izvirajo skušnjave v grehe zoper ptuje blago iz nevošljivosti, to je, iz nejevolje, da se bližnjemu dobro godi. Iz tega studenca izvirajo posebno notranji grehi v ozir ptujega blaga; kdor se pa notranjim grehom ne zoperstavlja, kmalo bo tudi v grešno djanje zašel. Jezus pravi: „Veselite se z veselimi“, in delavcem v nogradu je očital: „Ali si nevošljiv, ker sem njivo, premoženje, delo tvojega bližnjega požegnal?“

d) Tudi iz hudobije in sovraštva pridejo take skušnjave. Marsikteri človek se išče maščevati s tem, da si ptuje blago prilasti, ali da ga poškoduje in pokonča. „Sovraženi človek je to storil“, je rekel gospodar njive. Sv. pismo pa nas uči: „Nikar hudega s hudim ne povračuj“. „Storite jim dobro, kateri vam hudo storé“. „Ljubite svoje sovražnike“. „Vsa hudobija naj bo daleč od vas!“

e) Silo veliko skušnjav k tatvini izvira iz slabega gospodarstva in zapravljivosti. „Kopati ne morem, vbogajme

prositi se sramujem". Delati se nisem učil, in če sem se tudi delati naučil, ne ljubi se mi, in prositi me je sram; živeti pa vendar moram, kaj mi je toraj storiti? In zdaj taki zanikerni in zapravljivi ljudje začnejo dolgovne delati, ki jih nikoli plačati ne mislijo, in lažejo in goljufujejo, in druge zvijače kujejo, da se z žulji drugih ljudi živé. Da se posebno zdajne čase tako godi, sami bolj veste, ko jez. Stari pregovor pa pravi: "Moli in delaj!" In Jezus govori od ječe, iz ktere človek ne bo prišel, dokler do zadnjega vinarja ne plača.

f) Še en studenec je, iz ktereга silo veliko skušnjav zoper sedmo in deseto božjo zapoved izvira, in ta studenec je: potreba, sila; in krivični ljudje se pri svojih krivicah s tem izgovarjajo, da jih je sila k temu prignala. Pa nekteri ljudje so zmiraj v sili, danes v sili, jutre v sili, in ves čas življenja v sili, in se s tém opravičiti hočejo: "Jez ne morem drugači, sila kola lomi". Pa ta beseda se velikokrat napéno rabi. Zakaj sila pride od Boga, ali pa si je sam kriv. Če sila pride od Boga, ti je Bog gotovo ne pošilja iz tega namena, da bi ti ljudem kradel; če si pa svoje revščine sam kriv, imaš pa še menj pravice po ptujem blagu segati. Zapomnimo si torej besede modrega Siraha: "Spominjaj se uboštva ob času obilnosti, in potreb siromaštva ob dnevu bogatstva". (Sir. 18, 25.)

Te studence tedaj zamašimo: sladkosnedenost, lakomnost, nevošljivost, hudobijo in sovraštvo, zapravljivost in neresnično silo, potlej bomo menj skušnjav zoper sedmo in deseto božjo zapoved imeli, in če take skušnjave pridejo, ložej jih bomo premagovali.

2. Kam pa peljejo take skušnjave? Te skušnjave ali premagamo, ali jih ne premagamo. Z božjo pomočjo jih zamoremo, če jim studence, ki sem jih imenoval, zadelamo; in če jih premagamo, bo ta zmaga za nas sreča in veselje, imeli bomo:

a) mirno, pokojno vest,

b) dobro ime pri ljudeh, to ste dve dobroti, ki ste boljši in več vredni, kot bogastvo, veselje in dobrote tega sveta.

c) Obilni blagoslov božji; saj je Jezus rekel: "Iščite nar popred božjega kraljestva in njegove pravice, in vse drugo vam bo priverženo.

d) Častitljivo starost, in častitljivo smert. V I. bukv. kralj. 12. beremo besede Samuelove: "Postaral sem se, in sem osivel;

govorite, ali sem komu vola ali osla vzel? ali sem komu krivico ali silo storil? ali sem iz koga roke darilo vzel (ali sem se komu podkupiti dal?)“ in vse ljudstvo je odgovorilo: „Nak, tega nisi storil“. O srečen, hvale vreden je tisti, kteremu cela soseska na smertni postelji ali na grobu zamore tako spričevanje dati! Dokler bo svet stal, slavno se bo od starega Tobija govorilo, ki je svoji družini ta nauk dal: „Kaj vkradenega ne smemo ne jesti, ne se dotakniti“. (Tob. 2, 20.)

e) Za časnim blagoslovom pride še večno plačilo. „Prav, dobri in zvesti hlapec — pojdi v veselje svojega Gospoda!“

Če pa teh skušnjav ne premagamo, ampak vanje dovolimo, in se zoper ptuje blago pregrešimo, zadenejo nas žalosti in sramote nastopki:

a. huda, nepokojna, težka vest;

b. zaničevanje, sramota, ječa, kazen, slabo ime; sv. pismo od več tatov in goljufov pové, kako oestro so bili kaznovani. Ahab je Nabota umoriti dal, in je njegov nograd po sili vzel. Dve leti potlej je bil Ahab na vojski smertno ranjen, na vozu ga domu peljejo, in kri iz ran poliva njega in voz, in še tisti večer je umrl. Ko so voz v ribniku zmivali, lizali so psi njegovo kri na ravno tistem kraju, kjer je bil Nabota umoriti dal. — Giecetü, ki je z lažjo in goljufijo velike darila od Sirskega vojvoda Namana pridobil, poslal je Bog gobe. In dokler bo svet stal, vselej se bo od sramote teh tatov pripovedovalo.

c. Božje prekletstvo. Bog je sedmo in deseto zapoved dal, in njene prelomovavce kaznuje. En krivičen venar deset pravičnih požre.

d. Sramotna starost.

e. Nepokojna žalostna smert. Kako bi mogel pokojno umreti tak, ki mu prigoljufano in ukradeno blago pred očmi stoji. Kaj pomaga na smertni postelji otrokom naročati, naj krivice popravijo, ker pa otroci po njih smerti tega storiti nečejo! In

f. na unem svetu čaka krivičnike tista strašna ječa, iz ktere ne bodo prišli, dokler do zadnjega vinarja ne poplačajo! Krivično blago človeka vleče doli v pekel, kdor hoče v nebesa, mora lohek biti.

Ljubi kristijani! učili smo se do zdaj spoznati studence, iz katerih skušnjave zoper sedmo in deseto božjo zapoved izvirajo. Zvedeli smo tudi, kam peljejo take skušnjave. Kdor take skušnjave premaga, srečen je na tem in na unem svetu, kdor vanje dovoli, revež je tukej in tamkej. — Zdaj vam bom povedal še eno prigodbo, iz ktere se bote učili, kako si mora kristijan prizadevati, da take skušnjave premaguje. Ta prigodba se je prigodila v nekem Francoskem mesticu, ko so zedinjeni vladarji zoper Napoleona I. z vojsko na Francosko planili.

3. Dva bogata, neoženjena brata sta hotla iz strahu pred sovražnikom, ki se je mestu bližal, ves svoj denar še o pravem času skriti, da bi jima ga sovražnik ne poropal. Neki večer, ko je že tema bila, sta se, — eden s svetilnico in lopato, drugi s težkim loncec v obeh rokah — podala na vert za hišo, da bi tam svoje bogastvo zakopala. — Prigodilo se je pa, da ravno tisto uro je bil njun sosed, ubogi dñinar in oče veliko otrok, na svojem zraven ležečem verticu. Reva in skerbi so ubozega soseda iz hiše gnale, da bi se v hladnem ponočnem zraku oddahnil. Ko bliščobo svetilnice vgleda, zavzame se izperva in obstane, potem pa se tiho do plota priplazi, ki je vert od verta ločil, in radovedno sluša in pazi, da bi zvedel, kaj luč pomenja in kaj se na drugi strani godi. Svetilnica mu je v temi pripomogla, da je una dva opazovati zamogel brez nevarnosti, da bi tudi una dva njega vidila. Že na prvi pogled vgane, kaj soseda storiti namerjata, in misel na ves tisti denar, ki mora v lonec biti, zapira mu sapo, da komaj diha. Ko brata blizu plota, terdo zraven njega prideta, vidi, da stareji brat pokaže kraj in mlajemu pošepta: Tukej le. Mlaji pa tiho z glavo pokima. In zdaj začneta delati, skopljeta globoko jamo v zemljo, postavita prav varno lonec vanjo, jamo zasujeta, zemljo terdo pohodita, in vse tako naredita, da bi se nič ne znalo, kje je dragi zaklad skrit. Potem, ko sta plašno in skerbljivo okoli sebe pogledala, in nikogar nista vidila, podala sta se nazaj v hišo.

Zdaj vzdigne se počasi tudi ubogi delavec iz za plota. Serce mu je tolklo kakor kladvo, bilo mu je, kakor bi se ga bila neka nevidna moč polastila in ga naganjala, naj se čez plot spusti. Že se je z desno roko za plot prijel, pa na nagloma obstoji — ne kradi, je zavpila vest v njem, in kakor bi ga bil hudi duh že za vrat deržal, odterga se s silo, in hitro v svojo nizko hišico beži. — Njegovi ženi se precej zazdeva, da se je nekaj posebnega z njim godilo, in praša ga, kaj mu je: tak si, mu je rekla, kakor da bi te bilo na vertu strašilo. — Oh, kaj strašilo, odgovori mož, pozno je že, in jez sem zelo truden in zdelan. Zdaj sta združeno

večerno molitev opravila, sta sebe in svoje otroke v božje varstvo izročila, in Mariji in angelom varhom priporočila, in se k počitku podala. Pa ne najde ga pokoja delavec na postelji. Naj je oči zaperl ali odperl, naj se je na desno ali na levo stran obrnil, zmirej mu je bil veliki lonec z denarjem pred očmi. Kaj pa bi bilo, si je mislil, ko bi nekaj denarjev vzel, saj ni treba vsega vzeti, — koliko je družih, ki bi precej vse vzeli! In ko bi tudi vse vzel, kar je v loncu, saj sta una dva zadosti bogata, imata veliko blaga, polja in travnikov, imata gotovo še veliko denarja razposojenega, za-se bota še zmirej zadosti imela; — to da, mu je rekla vest, če vzameš, ti si tat; o Bog obvari me tatvine. In na to je molil na tihoma nektere*Očenaše.

Oče! Oče! je na enkrat zaklical eden njegovih otrok. Oče se vzdigne, posluša, pa spet je bilo tiho; otrok je le v sanjah klical. Oh, si je mislil, vi nedolžni otroci spite brez skerbi, in težav, in skerbi življenja ne poznate. Naj se še tako trudimo, naj še tako varčno živimo, komaj si nar potrebniši živež pridobimo. Le kaka majhna nesreča naj nas zadene, naj naju eden, jez ali mati oboli, pa vas nič več preživeti in oblačiti nismo vstani, in vas moramo poslati od vrat do vrat ubogajme prositi. Kaj si bom še pomišljeval, rekel si je ves togoten, denar mora biti moj! Saj nimata otrok, čemu je njima toliko denarja? Ali grem? Pa spet ga je vest zbodla. Bog, o Bog! ne vpelji me v skušnjava.

Pa noben človek ne bo vedel, prigovarjal mu je skušnjavec, saj na uni strani lahko čez plot zlezeš, in od une plati po polji okoli greš, da v svojo hišo prideš, in nobeden ne bo mislil, da si ti vzel. In ko bi tudi una dva vedela, da sem jaz to storil, ne upala bi se od tega govoriti iz strahu, da bi jih ljudje ne zasmehovali in ne zaničevali, ni je nobene nevarnosti za-me. Zdaj bije ura eno. Vse je tiho in pokojno. V desetih minutah je zaklad vzdignjen, in potem bom dosti imel, da bom svoje otroke pošteno preživeti zamogel. Kaj pravim? Pošteno? Ali bi bilo to pošteno? Če tudi noben človek ne vidi, pa vidi Bog, moj prihodnji sodnik. Ne, ne, opominjal se je samega sebe, tega ne storim, saj so moj rajnki oče v mladosti mi večkrat rekli: „Naj srečnejši ljudi — poštenje stori“, in Bog svojih ne zapusti, Bog tudi zdaj mene zapustil ne bo.

Tako se je ubogi mož od nar hujih skušnjav nadlegovan valjal na terdi postelji sem ter tje, in ko se je že daniti začelo, še nobenega očesa ni zatisnil. Zdaj pa je na enkrat dobra misel njegovo dušo prešinila, in to dobro misel je tudi hitro izpeljal. Iz postelje je skočil, se oblekel, je šel naravnost do hiše unih bratov,

in je močno na vrata poterkal. Brata, ki tudi morebiti nista tako terdo spala, kakor po navadi, sta hitro odperla, in sta se zavzela, da ju sosed tako zgođej obiše in sta ga vprašala, kaj hoče. Ta pa je kratko in krepko rekel: Poslušajta, vi dva sta včeraj zvečer na svojem vertu lonec z denarjem zakopala, jez sem to videl in zavoljo tega celo noč nisem mogel spati. Kmalo bi vaju bil okradel. Lepo vaju prosim, skopljita denar, in skrita ga na drugem kraji, da jez ne bom zanj vedel, da ne bom dalje nadlegovan, ampak da mir in pokoj zopet najdem.

K ti prigodbi družega nič ne pristavim, kakor samo to: kader te hudič skuša, da bi goljufal, kradel, ali krivico delal, pojdi, in stori tudi ti tako, kakor je ta ubogi dninar storil. Amen.

Pridiga za 9. pobinkoštno nedeljo.

(Čez koga in zakaj je naš zveličar jokal; gov. F. R.)

„Ko se je Jezus približal Jeruzalemu in je mesto ugledal, se je zjokal nad njim“.

(Luk. 19. 41.)

V v o d.

Kar v današnjem evangelju beremo, to se je godilo tedaj, ko je obhajal Jezus svoj slovesni vhod v Jeruzalemsko mesto. Šel je namreč potem, ko je mertvega Lacara v življenje obudil, s svojimi učenci v Jeruzalem. Iz nad Oljske gore je ugledal pod seboj obširno mesto, in učenci njegovi so ga opomnili lepega mesta in krasnega tempeljna. Tedaj je gledal on mesto s svojimi telesnimi očmi, gledal je pa v svojem duhu tudi strašni konec in razdjanje tega mesta; gledal je vse stiske in grozne težave, ki čakajo nesrečnih teh prebivavcev. In zategavoljo se ni mogel zderžati solz, razjokal se je in zaklical: „Da bi vendar spoznalo tudi ti, in zlasti ta svoj dan, kar je tebi v mir; zdaj je pa skrito pred tvojimi očmi!“

Kristijani! sredi leta nam postavlja današnje evangelije zveličarja jokajočega pred oči, in sicer jokajočega zaradi strašnega konca Jeruzalemskega mesta. S tem nas pa opominja, naj se vprašamo in naj pomislimo, če se ne znajdemo znabiti tudi mi na enakem potu do enako nesrečnega konca? Tudi dan danes ima naš zveličar vzrokov zadosti, da joka čez nas, posebno pa v sedajnem letu. Skoraj se mi dozdeva, ko da bi klical: O moje ljudstvo! da bi vendar spoznalo, kar je tebi v prid; zdaj si pa gluho postalo za klic svojega Gospoda.

Keršanske duše! Premisliti hočemo danes, čez koga in zakaj se je jokal naš zveličar. In vidili bomo 1. da je jokal čez Jeruzalem iz ljubezni do Judov in 2. da joka še zdaj tudi čez nas, naj bi pokoro storili. Po teh dveh straneh hočemo Jezusovo žalost premisliti. Poslušajte!

Razlaga.

A. Da se joka kak otrok, to nič ni novega. Da pa razjoka se kak mož v trdnih svojih moških letih, to nas nehoté zaboli v serce. Da pa celo Sin božji solze toči, to nas ne sme merzlih pustiti. Vprašajmo ga toraj, zakaj se mu je milo storilo in rekel nam bo, da joka čez Jeruzalemsko mesto in njegove prebivalce.

1. Ker je vidil, kako gerdo se s tempeljnom božjim ravna. — Ko sta še paganstvo in nevera pokrivala svet, tedaj si je izvolil Jehova judovsko ljudstvo izmed vseh drugih, da bi ohranil med njim spoznanje pravega Boga. Sredi tega ljudstva je dal po kralju Salomonu napraviti sebi veličasten tempelj, kteremu je dal sledečo obljubo: „Moje oči naj bojo odperte in moje ušesi naj bojo pazili na molitev tistega, kateri bo na tem kraju molil. Zakaj jaz sem izvolil ta kraj in ga posvetil, da bo tukaj moje ime na večno, in da imajo tudi moje oči in moje serce vselej tam ostati“. (II. Paral. 7, 15—16.) Temu tedaj, molitvam in prošnjam je bil tempelj posvečen. — Vendar stopimo ob času Kristusovem v tempelj, kaj najdemo tam? Namesto da bi se Bog molil v duhu in resnici, opravljajo se le zunanji obredi, brez serčne zastopnosti pa dolgi brez konca. Duhovni opravljajo svoj posel tako oterpno, ko da bi bili samo mesarji. Prodajavci in kupovavci skrunijo kraj, ki bi imel biti svet in le molitvam odločen. Zatoraj je spodil zveličar v pravični jezi prodajavce iz tempeljna, je po-

derl mize mešetov in rekel: „Moja hiša je hiša molitve, vi pa ste jo storili jamo razbojnikov“. Jokal je toraj čez Jeruzalem, ker je videl, da se s svetiščem gerdo ravna; jokal je pa tudi zategavoljo,

2. Ker je vidil nevero, terdovratnost in hudobijo Judovskega ljudstva. — Velike so bile dobrote in prednosti, ki jih je Bog temu ljudstvu podelil. Izvoljeno izmed drugih narodov je imelo Boga samega za kralja, in preroki so bili njegovi poslanci. Peljal ga je Bog iz egiptovske sužnosti in pripeljal v lepo kanaansko deželo: „Vodil ga je in učil in obvaroval, ko jedro svojega očesa. Kakor orel svoje mladiče na letanje vabi in nad njimi visi, tako je razprostilal (Jehova) svoje perute in nosil ga je na svojih ramah“. (Deut. 32, 10—11.) Pa kaj je storilo to ljudstvo? Preganjalo in morilo je večkrat od Boga poslane preroke, in povračevalo se je rado nazaj v pagansko nevero. — In ko je prišel zveličar na svet, ko je med njimi živel, učil in čudeže delal pred njih očmi: kaj so Judje tedaj storili? Gledali in občudovali so sicer čuda vsemogočnosti njegove, vendar le samo nekteri so verovali v njega. Iz radovednosti so šli ven v Betanijo, da bi videli Lacara, kterege je ravnokar v življenje obudil, spreobrnili se pa vendar niso. Zatoraj je jokal zveličar čez nje, in je z boleznim glasom zaklical: „Jeruzalem, Jeruzalem, ki preroke moriš in tiste preganjaš, ki se k tebi pošiljajo, kolikrat sem hotel tvoje otroke zbrati, kakor koklja zbera svoje piščeta pod perute, pa nisi hotel!“ (Mat. 23. 38.) — Jokal se je pa tudi zategavoljo,

3. Ker je vidil strašno razdjanje in konec Jeruzalemskega mesta. — Vidil je v svojem duhu, kaj se bode s tem mestom godilo. Vidil je, kako bojo prebivavci skoraj vse dežele se zbrali v Jeruzalemu, da bi obhajali tam velikonočno praznike; kako bo leta 70. oblegel rimski vojvoda Tit s svojo vojsko mesto od vseh strani, in stiskal prebivalce v njem; kako bodo prebivalci tega mesta, ločeni med seboj v verske in politične ločine, divjali eden zoper drugega; kako bo narasla lakota in morila ljudi, za njo pa kuga davila sestradane Jude; kako bo ležalo na kupe merličev po tleh in zunaj obzidja; kako bode na zadnje mesto premagano, popolnoma razdjano in krasni tempelj sežgan. Da kratko povem: Gledal je vse gnjusobe, ki se bodo pri razdjanju tega mesta godile. Zategavoljo se je razjokal in zaklical: „Prišli bojo dnevi čez te, da te bojo tvoji sovražniki obdali z nasipom; in bojo v tla pomandrali tebe in tvoje otroke v tebi, in ne bojo pustili v tebi kamna na kamnu“.

B. Jokal je toraj naš zveličar čez Jeruzalemsko mesto, ker je vidil, kako gerdo se v tempeljnu božjem ravna; ker je vidil

nevero, terdovratnost in hudobijo Judovskega ljudstva; in vidil strašno razdjanje in konec Jeruzalemskega mesta. On je prišel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega, pa Judi njegovega glasu niso hotli poslušati, zatorej je jokal čez nje, ker je vidil hudo kazen, ki jih čaka. Zveličar pa joka še zdaj tudi čez nas, ker tudi mi nočemo poslušati njegovega glasu, zakaj

1. Tudi med nami oskrnuje se božje svetišče. — Saj pravi sv. pismo: „Ali ne veste, da ste tempeljni sv. Duha, kateri v vas prebiva?“ (I. Kor. 6. 19.) Glej, ljubi kristijan! ti si tempelj sv. Duha, visoko posvečen po sv. kerstu in sprejetem sv. rešnjem telesu. Vsak greh, posebno pa greh nečistosti ta tempelj oskrnija ali ogerduje, in sicer bolj ogerduje, ko se katerakoli cerkev ogerditi more. Zato je po grehu tvoje telo le samo truplo, v katerem prebiva umazana duša; in slabo plačilo za greh tebe čaka, zakaj sv. pismo pravi: „Kdor v mesu seje, tisti bo od mesa pogubljenje žel“. — In kako pogosto se tempelj sv. Duha ogerduje. Saj jih je tako malo, ki ohranijo nedolžnost in čistost svojo do smerti, ali vsaj do poroke svoje. Zatoraj narašča pa tudi število nezakonskih otrok in bo skoraj preseglo zakonske. In koliko se stori zunaj greha nečistosti še grehov tatvine, goljufije, laži, kletve, obrekovanja itd. Tudi takošni zveličarju veselja ne napravljajo; in tudi čez nje bi zamogel naš zveličar se razjokati, kakor nekdanj čez mesto Jeruzalem. Klicati bi jim mogel v spomin besede, ktere je tožil prerok Jeremija, ko je sedel na razvalinah Jeruzalemskega mesta in žalostno pel: „Jeruzalem je velik greh doprinesel in zatorej je nemiren postal. Vsi, ki so ga čistili, ga zaničujejo zdaj, ker so vidili njegovo sramoto. Njegova nečistost derži se nog njegovih“. (Tren. 1, 8—9.) — Tako toži naš zveličar čez nečistnike, pa tudi

2. Čez vse neverne, terdovratne in hudobne kristijane. — Le en sam Bog je, in temu imamo vsi prav zvesto služiti; dan danes je pa mnogo ljudi na deželi in še več po mestih, ki še za Boga nič ne marajo. Le ena sama vera je prava vera Kristusova, in tisto bi imeli vsi terdno verovati, pa tudi po njej živeti. Dan danes jih je pa mnogo takih, ki sami nič ne verujejo, pa tudi vsemu svetu vero vzeti hočejo. Keršanska ali judovska, protestantiška ali katoliška vera, vera ali nevera, to jim je večidel vse eno. Vendar, ljubi moj! od kod bo nam prišel blagoslov, od kod pomoč v težavah in tolažba v stiskah, če Bogu ne damo, kar je božjega? Kjer vere ni, tam tudi ni pravice, tam ni usmiljenja, ni bratovske ljubezni med ljudmi. — Jokal je naš zveličar čez Jeruzalem, ker Judje njegovega nauka niso hotli sprejeti. Dan danes bi pa mogel jokati čez take, ki so bili sicer

kerščeni in po keršansko izrejeni, ki so pa pravo vero zaverгли, ko se je greh jim vselil v serce. Postali so prevzetni, krivični, nečisti, hudobni; in zatoraj jim je vera in pravica na poti, ker ona take reči ko grešne obsoja. Zatorej obračajo tudi svoje hude jezike radi zoper sv. vero in cerkev božjo, zoper duhovnike in vse zveste kristijane. Hudo obrekovanje se trosi zoper nje in se rado posluša, pa le redko kdo poprašuje, če je vse to tudi resnica. Zveličar se je razjokal tudi čez take zategovoljo,

3. Ker je videl hude kazni in nesrečni konec, ki takošne čaka. — Po svoji ostri pravici bo moral hudo kaznovati take že na tem svetu, še bolj pa v večnosti, ako se ne obernejo še pred smertjo od svojih krivih potov nazaj. Takošni zgubé mir in zadovoljnost iz serca; mir in zadovoljnost preneha pa tudi v taki deželi, kjer veliko hudobnih in nevernih stanuje. Iz tega nastanejo punti in pridejo vojske, za njimi pa kuga mori in lakota hudo pritiska. Tedaj tekó tudi brezbožnim in nevernikom solze, le znabiti prepozno; Bog se je obrnil od njih, ker so hotli brez njega srečni postati. — Dostikrat pošilja Bog hudobnežu kako bolezen, in ta se valja v svojem obupu nevoljen po postelji, sam sebi nadležen in drugim težava. Ali pošilja prevzetnežu kako nesrečo, ki požre vse njegovo posestvo, in on, ki je zaupal le samo v denar, ne zna si zdaj brez njega pomagati. Ali pošilja nevernemu kako drugo težavo, da bi kaznoval prevzetnost njegovo in ga opomnil na večnost. Srečen takošen, če spozna še ob pravem času zmoto svojo in se k Bogu poverne; prav nesrečen pa tisti, kateri brez vere živi in brez vere umerje. Njemu odpre se neznano dolga večnost polna terpljenja. Prenašal bo neznanško velike bolečine na tistem kraju, kjer je zunanja temota in škripanje z zobmi, kjer njega glodajoči červ ne pogine in njega žgeči ogenj nikolj ne pogasne. — Tudi to je stopilo pred rahlo in čutljivo dušo zveličarja, in to mu je zalilo s solzami oko.

S k l e p.

Tako je toraj jokala naš zveličar čez Jeruzalem, ko je stal na Oljski gori. In ko bi dan danes stal tukaj na tem hribcu, in gledal po naši ravnini, po naši deželi, po celi avstrijski državi; ko bi gledal še dalje po vsem znanem svetu, kjer stanuje naš človeški rod: tedaj bi se razjokal tudi čez nas, ker bi vidil, da se tudi med nami tempelj božji oskrunjuje, da se tudi med nami nevera in terdovratnost razširja, in ker bi se spomnil strašnega konca, ki čaka brezbožne.

Vi pa, ljubi kristijani! živite pobožno in varujte se greha, da svoje serce čisto ohranite. Ogibajte se ljudi, ki se svetim rečem posmehujejo in sami vere nimajo. Zaupajte trdno v Boga in ga prosite prav iz serca, naj vselej z vami ostane. Tako naš zveličar ne bo jokal kedaj čez vaše pogubljenje, temoč angelji in svetniki se bodo z njim veselili čez vaše zveličanje. Amen.

Pridiga za 10. pobinkošno nedeljo.

(Veliko je farizejev, malo cestninarjev; gov. M. T.)

„Dva človeka sta šla v tempelj molit, eden farizej, in eden cestninar“.

(Luk. 18, 10.)

V v o d.

V znožji Karmeljske gore razprostira se lepa in prijetna Ezdrelonska dolina, kjer danes Jezusa slišimo oznanovati nauke večnega življenja. Ondi najprej v priliki od sodnika, ki se ni ne Boga bal, ne za ljudi maral, in od neke vdove, ki je k njemu prišla in ga tako dolgo s prošnjami nadlegovala, da naj jej stori pravico zoper njenega nasprotnika, dokler jo je za nadlege voljo bil uslišal, — v tej priliki, pravim, uči, da je treba vselej moliti in ne jenjati, dokler smo uslišani. V priliki od prevzetnega farizeja in cestninarja pa je svoje poslušavce podučil, da mora naša molitev iz ponižnega, skesanega serca priti, ako hočemo, da bomo prejeli, česar prosimo. V tej priliki farizej pomenja tiste ljudi, ki zavoljo svojih zunanjih dobrih del, in zavoljo svojega zunanjega poštenega življenja prevzetno mislijo, da so že zavoljo tega Bogu dopadljivi, in da zato smejo druge zaničevati. Cestninar pa pomenja tiste, ki svojo grešnost spoznajo, in v svojih dobrih delih zveličanja ne najdejo, temoč skesano Boga milost prosijo.

Ošabni farizej in ponižni cestninar sta nam toraj podobi hišavske in pa prave pobožnosti. Ako se pa še mi na ti podobi ozremo, in premišljamo življenje sedanjih kristijanov, kako da opravljajo svoje pobožnosti, kaj vidimo? Na to naravnost odgovo-

rim, da vidimo: 1) veliko farizejev, in 2) vidimo malo cestninarjev. Od te resnice vas želim danes prepričati, ne, da bi komu farizejstvo očital, ampak zato, da bi ga nad marsikterim njihovim poslušavcem poboljšal; pripravite se!

Razlaga.

1. Veliko, ki se sicer modre in razumne mislijo, jih ne vé razločka med pobožnostjo in svetohlinstvom. Zato kakor svetohlinstvo grajajo in pogubljaajo, tako tudi pravo pobožnost zaničujejo, ki je pa nas vseh sveta dolžnost, tako da ne more nihče dober kristijan biti, kdor ni ne na zunanjem, ne v svojem notranjem v resnici pobožen. Prava pobožnost pa je po nauku sv. Tomaža ta, da je naša volja zmiraj pripravljena, vse storiti, kar se k Božji službi šteje; to se pravi; vse spolnovati, kar Bog zapoveduje. — Napčna pobožnost pa ali svetohlinstvo, kakor sv. Avgustin opominja ima nad sebo dvojno gnjusobo, namreč: notranjo hudobijo in zunanjo hinavščino.

a) Pervo opravilo svetohlinstva je, da se očitnih hudobij varuje, na skrivne pa nič ne porajta.

Tako je delal farizej, in tako jih dela veliko farizejskih kristijanov. Da le h kerstu ne pošlje, ima se že za svetnico; da ga le nobeden pri tatvini ali pri goljufijah ne zasači, je že pravičen in pošten mož, ter s farizejem pravi: „Jaz nisem, kakor so drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, prešestniki“. Ali take primerja Kristus pobeljenim grobom, ki so od zunaj očem dopadljivi, od znotraj pa so polni smradu in gujilobe. Treba je toraj pokrov tega groba privzdigniti, in pogledati, ali ni od znotraj v oskerži dosti prešestnih misel in želj in polno nečistih sladnost? Ali ni v sercu polno nevošljivosti, prekanjenosti, zvijač, tatvin in goljufij? Ali nisi kake odertije pri posojilih, kake krivice, kakega zatiranja clo pri zapuščenih sirotah, katerim si za varha in oskerbnika, (jerofa) postavljen, kriv? Reči: „Jaz nisem, kakor drugi ljudje“, je lahko; ali vse kaj drugega je, svoje dela na vago svojega notranjega glasu devati. Tudi farizej je s svojo pravičnostjo veliko hrupa gnal. In res pred svetom ni bil prešestnik, ne krivičnik, ne razbojnik; ali vse to je bil v svojem sercu in pred Bogom, ker drugači bi Bog njegove molitve ne bil mogel zavreči. — Svetohlinstvo se pa ne le očitnih hudobij varuje, in na skrivne nič ne porajta, ampak gre še dalje.

b) Njeno drugo opravilo je, da kake prostovoljne, videzne čednosti prevzema, poglavitne dolžnosti pa opušča. Farizej je rekel: „Se postim dvakrat v tednu; dajem desetino od vsega, kar imam“. To, kaj ne, bi bilo nad farizejem vse hvale vredno; vendar pa postava vsega tega ni velevala. Zato jim Kristus očita, da jim gorjé, ker desetinijo meto, janež in kumno; opuščajo pa, kar je imenitnišega v postavi: pravičnost, usmiljenost in ljubezen. — In to je bilo, kar je farizeje delalo hinavce.

Tako jih je tudi pri nas veliko kristijanov te misli, da jim kake prostovoljne dela pobožnosti vse tisto namesté, kar zamudé v poglavitnih rečeh. Če se ti, postavim, kakošno nedeljo ali zapovedani praznik ne zljubi k sveti maši iti, misliš, da boš že s tem cerkveni zapovedi in za smertni greh zadostil, če sv. mašo na kak delavnik preložiš. Ali kakošna zakonska mati rada po cele ure v cerkvi kleči; doma pa izrejo otrok in drugo gospodinstvo zanemarja, kar je njena prva in največa dolžnost. To ali uno gospodinjo vsak dan, če jej je le kolikaj mogoče, pri sv. maši vidiš; komaj pa od maše domu pride, reglja od jutra do večera sedaj nad možem, sedaj nad družino; če si pa zraven še s kakim družim delom kruh služi, si nič vesti iz tega ne dela, ako ljudi spredej in zadej odira. Tega in unega soseda sin ali hči svoje domače dela pridno opravljata; ob nedeljah in v praznikih pa, ki jih je Bog in jih cerkev zapoveduje posvečevati, od norčije do norčije, od družine do družine, iz enega pregrešnega znanja v drugo letata. Post, ki si ga sam naložiš, boš deržal; za od cerkve zapovedanega ti pa ni mar. Svojemu bližnjemu, če te prav ne prosi, boš postregel; krivic pa in škode, ki si jih družim storil, nočeš popraviti. Ubogajme daš; delavcem in najemnikom pa zasluženó plačilo odterguješ. Tako in enako farizejska pobožnost imenitniše, kar je v postavi, opušča; tako, kakor pravi Kristus, kamele požira, komarje pa preceja.

c) Tréttjič je veliko kristijanov še v tem farizeju podobnih, da s svojimi dobrimi deli hvale in veljave pred ljudmi iščejo, za hvalo in veljavo pri Bogu se pa ne zmenijo. — Ta kuga, pravi sv. Hieronim, je tako splošna, da je malo čednost in dobrih del, ki bi jih červ časti in hvale ne zajedel. Vsak bi rad pred ljudmi veljal, kar pred Bogom ni, kakor danes ta farizej v tempeljnu. Ali od njega govori sv. Krizostom: „Z jezikom je ta bahač kakor skozi okno vse svoje bogastva izmetal“; in drugod: „Z jezikom je vse svoje blago izgubil“. Zato pravi Kristus od njega, da ni šel opravičen na svoj dom.

Kdor hoče tedaj pobožen biti, mu pobožnost ne sme biti plašč

skrivnih hudobij, ne pogajavka videznih čednost, in ne beračica človeške hvale. Pokazati se mora brez farizejske blimbe in prevzetnosti. Podlaga jej mora biti ravno in odkrito serce; serce, ki je pripravljeno, vse storiti, kar Bog hoče, in vse opuščati, kar on prepoveduje. To je jedro pobožnosti, naj bodo prav na lupini marsikteri robovi videti. Taká pobožnost bi se imela v cerkvah razodevati namesto sedanje pavove ošabnosti, ki se na vse strani ozira, če te kdo vidi in občuduje. Tako pobožnost vidimo nad cestinarjem, kakoršnih je pa, kakor sem rekel, silno malo v naših časih.

2. Da bomo to spoznali, pogledjmo na cestinarja in njegovo obnašanje v tempeljnu!

Nad njim vidimo: a) kako živo da spozna svojo nevrednost. — Kako da se je pred Bogom nevrednega spoznal, daje nam Kristus sam na znanje, ko pravi: „da je od deleč stal, in še oči ni upal proti nebu vzdigniti“. Tako je premišljal svoj nič in pa veličastvo Njega, ki ga je razžalil, ter rekel sam pri sebi: Kdo sem jaz, reven červ prahu, in kdo je ta, pred katerim stojim? Ali smem odpreti svoje usta, da bi ž njim govoril? Jez izmet človeštva, zakaj tu prostor jemljem? Kraj, kjer stojim, je zame presvet; jez nisem vreden najmanjše milosti! — Tako je zdihoval v spominu na svoje grehe. „On ni gledal na nobenega, pravi sv. Avguštin, kakor nase. Dopadel sebi ni celo nič, da bi bil Bogu dopadel; bil je sam svoj sodnik, da bi bil Bog njegov zagovornik; kaznoval je sam sebe, da bi mu bil Bog prizanesel; obtoževal se je, da bi ga bil Bog branil in varoval“.

Ali pa ne hodijo dandanes ravno tako veliki, in še večí grešniki v hiše Gospodove? Kje pa je pri njih spoznanje te nevrednosti, to presojevanje in kaznovanje, kje zatajevanje in zaničevanje samega sebe? Ali pregleda kdo najprej globočine svojega serca, svojo gerdo nehvaležnost, nezvestobo in hudobijo? Ali se mu kaj stúdi, se kaj prestraši nad njo? Ga poliva rudečica, je žalosten in pobit zavoljo grehov? O kaj še. Koliko jih v cerkvi moli, ki jim še grehi ne pridejo na misel! Koliko je taci, ki mislijo, da je Bog dolžen jih uslišati, ker so že drugega dosti dobrega storili! Koliko, ki nad Bogom godernjajo, da je krivičen, ker jim precej z nebes v naročje ne vsipa, česar bi radi! — Vse to je farizejska prevzetnost. Koliko je pa taci, ki bi spoznali, da sami iz sebe nobene milosti niso vredni; in da, ako jih Bog usliši, jih usliši le iz usmiljenja, usliši zavoljo zasluženja svojega sinu in zavoljo priprošnje svojih pravičnih! Kdo spozna, ako ga Bog precej ne usliši, da prav ni molil, ali da bi bilo škodljivo za nje-

govo dušo, ako bi ga uslišal? Iz pomanjkanja tega spoznanja se pa vidi, kako malo cestninarjev zahaja v naših časih v hiše Božje.

b) Drugič vidimo nad cestninarjem naj globokeje spoštovanje in največo častitljivost do Boga in do njegove najpravičnije sodbe.

Iz spoštovanja do Boga, v strahu pred njegovo maščevavno pravičnostjo si ni upal oči proti nebu vzdigniti. Enak komu, ki je k smerti obsojen, je k tlam pobesil svoje oči brez ozira, kaj da bodo ljudje od njega mislili, glede le na očitavni glas svoje vesti.

Tako se vede prava pobožnost. Ona nima časa, na druge misliti, ker so jej le njeni grehi pred očmi. Ona nima ozira na sodbo drugih, če se bodo k temu posmehovali, in ga zasramovali, na misli so jej le Božje sodbe, in le za te mu je skerb, naj bi milostne bile.

Ali kako malo taci pobožnih cestninarjev vidimo v naših cerkvah? Večina kristijanov se sramuje, Bogu spodobno čest in hvalo dati, ter se izgovarjajo: Kaj pa drugi porečejo, ako bom v cerkvi zmiraj klečal, s proti nebesom povzdignjenimi rokami in z na tla obrnjenimi očmi molil? Ali si ne bodo vsi iz mene norca delali. O slaba vera! o otročji strah! o merzlo keršanstvo! posvetnemu gospodu se odkriješ in se mu prikloniš, ga čestiš in spoštuješ; Gospoda vojskinih trum pa tega vklanjanja in češčenja ne spoznaš vrednega!

c) In poslednjič, kako je z duhom pokore, s spoznanjem in obžalovanjem naših grehov, v čemur nam je lep zgled ta cestninar? Nad njim vidimo, da prava pobožnost več v srcu misli, kakor z jezikom govori; močna je v željah, revna v besedah; močna v žalovanji in v ljubezni, slaba v govorjenji. Zato Kristus od cestninarja samo to pravi, da se je terkal na persi, rekoč: „Bog bodi milostljiv meni grešniku!“ — Na tavžente iz med nas bi imelo vzroka dovolj, tako moliti; — pa na tavžente jih tega vendar ne stori, in to največ za tega voljo, ker hudobije greha ne spoznajo, ali ker jim manjka otroškega zaupanja na božjo milost.

Sklep.

Ali, ljubi moji! kaj je prinesel ta cestninar pred obličje Božje? Kaj ne, drugega ne, kakor svoje grehe, in pa zraven serce polno kesanja. In Kristus pravi: „Ta je šel opravičen v svojo hišo“. Storimo mi ravno tako! Imejmo še mi serčno žalost nad svojimi grehi, in terden sklep poboljšanja. Ne bodimo prevzetni in v se zaupajoči farizeji, ampak ponižni, poterti in skesani cestninarji. Naša pobožnost bodi v tem, da smo vselej in povsod pripravljeni, Božjo voljo zvesto spolnovati, in prepričali se bomo, da je Bog še zmiraj, kar je vselej bil: „Oče usmiljenja, in Bog tolažbe“. Amen.

Pridiga o godu vnebovzetja Marije Device.

(Nar bolji del in kako doseči ga? gov. I. R.)

„Marija je nar bolji del izvolila, kateri ji ne bo odvzet“. (Luk. 10, 42.)

V v o d.

Ko bi bilo dans tudi nam dano, kakor je nekde aposteljnomo bilo, ostopiti smertno postelj Marije device in božje porodnice, in viditi, kako sladko brez vse težave in bolečine je Ona zaspala; kako veselo in mirno je svoje pozemeljsko popotovanje sklenila, — viditi, kako se od angelov spremljena Ona nakviško vzdiguje, oblake preplava in v nebeške prebivališča stopi; kako jo ondi vsi izvoljeni in nebeški prebivalci kakor svojo kraljico počasté; kako veselo jo sprejme Bog Oče, kakor svojo ljubo hčer, Bog Sin, kakor svojo priserčno mater in Bog sv. Duh, kakor svojo čisto nevesto; ko bi nam bilo dano, pravim, vso to Marijno toliko srečnost z lastnimi očmi viditi, prepričali bi se živo, kako prav ima kato-liška cerkev, da na njo obrača besede iz današnjega evangelija, ktere je Jezus Martini sestri rekel: „Marija je nar bolji del izvolila, kateri ji ne bo odvzet“.

Pa s tem, da spoznamo: „Marija je nar bolji del izvolila“, še ne izpolnimo želj dans v nebesa vzete in v nebesih kronane device in božje porodnice Marije, in ne zadostimo namenu katoliške cerkve, zavolj kterega je praznik njenega častitega vnebovzvetja postavila. Kaj nam hasni spoznati, da je Marija nar bolji del izvolila in dosegla, če ne sklenemo, tudi mi tega spoznati za svoj nar boljši del, kar je Marija spoznala in če si ne prizadevamo doseči ta nar bolji del, kterega je Marija današnji dan dosegla? Oboje to preišljujmo dans k časti presvete device Marije in k našemu posvečenji. Rečem tedaj:

1. Marija je nar bolji del izvolila; učimo se od nje, kaj si moramo tudi mi v nar bolji del izvoliti;

2. Marija je nar bolji del dosegla; učimo se od nje, po katerem potu zamoremo tudi mi nar bolji del doseči.

Prosimo sv. Duha, da se ob dnevu Marijne smerti naučimo sveto živeti in srečno umreti. Začnem v imenu tistega, kateri je tebe, devica! dans v nebesa vzel in v nebesih kronal, v presvetem imenu Jezusa.

I. d e l.

Kteri je nek nar bolji del slehernega človeka, ki dans je, jutri ga ni; ki dans živi, jutri ali pojutrišnjem smerti zaspi? Ako bi ne imeli po tem življenji nobenega družega življenja več upati, bil bi odgovor na to vprašanje lahek. Jest, piti, spati in uživati, kar svet ima in daje, to je nar bolji del brezpametnih žival in bi bil nar bolji del v njih nesrečo s pametjo obdarovanih ljudi. Toda božja beseda in katoliška cerkev vse drugače uči. Človek! nam pravi, umerl boš, pa ne kakor živina poginil. Konec časnega življenja bo za te začetek večnega življenja. Tedaj tvoj nar bolji del ne more kaj tacega biti, kar mine in preide; tvoj nar bolji del ti mora ostati, dokler ti ostaneš, ti mora ostati večno.

Tak nar bolji del si je Marija izvolila; kar si je namreč izvolila, nikoli ji ne bo odvzeto. Tudi ona bi si bila lahko svet in njegove dobrote v nar bolji del izvolila. Deslih ne bogata, je bila mlada, zala, ljubeznjiva in delavna in k vsi časni sreči pripravna. Bogati bi bili svoje zaklade z njo delili in njeno življenje sladili. Zakaj si ne izvoli, kar svet prijetnega ponuja? Za to, ker ni zadovoljna z nar slabejim delom, — in si hoče boljega,

nar boljšega izvoliti. Ta premodra devica si je natihoma mislila, ali pri sebi govorila: Neumerjočo dušo imam, tedaj ji s prazno srečo, ki komaj nekatere leta obstoji, ne more vstreženo biti, — svetna sreča bi le nekaj časa terpela, moja duša bo večno živela. „Kaj bi pomagalo, je djala, ako ves svet pridobim, nar boljši del pa, mojo dušo zgubim?“ Ne za ta svet, za nebesa sem vstvarjena; tamkej tedaj, ne tukaj moram svojega nar boljšega dela iskati. „Gospod je moj del“, je brala in poterdila v psalmih svojega kraljevega Očeta Davida. Tako pametno je volila Marija; in mi poterdimo in hvalimo njeno volitev; pa kako mi volimo?

Po pravici se toži Bog po ravno tem kralju nad ljudmi rekoč: „Človek, ki je v časti bil, ni spoznal; kakor neumna živina se je zaderžal, in je nji enak postal“. O koliko ljudi pozabi, kdo in zakaj so na svetu; pozabi, da imajo neumerjočo, po božji podobnosti vstvarjeno dušo, ktera je namenjena, vekomaj z Bogom sklenjena biti. „Človek, ki je v časti bil, tega ni spoznal“. Kakor neumne živali le v piči svojega veselja iščejo, in najdejo; tako išče, deslih ne najde, marsikdo le v jedi in pijači, ter v spolnenji svoje gerde poželjivosti vse svoje zveličanje. „Kakor neumna živina se je zaderžal“. Samo še po svoji ravni postavi, besedi in napak obrnjeni pameti se še nekoliko od neumne živine razloči, v obnašanji pa „je prav nji enak postal“.

Tako globoko jaz še nisem padel, si bo marsikdo mislil; tudi jaz od vseh tako hudo ne mislim. Pa tudi zmed tistih, ki so še ljudje in kristijani, in v nebesa verujejo, jih je le malo, kateri bi nebesa za svoj nar boljši del imeli in volili. Ima li tisti nebesa za svoj nar boljši del, kateri le za ta svet skerbi in živi, kateri bi bil skorej pripravljen, nebesom se odpovedati, da bi mu bilo le zmiraj na svetu ostati, in njegovo veselje in blago uživati? To je pač res nespametno voščilo, ktero se nikdar ne bo izpolnilo; kar svet ima in da, le kratek, ne večni ostanek ima. Sv. apostelj pravi: „Svet mine, in njegova poželjivost mine z njim“.

To nas uči vsakdanja skušnja, in to tudi sv. pismo poterduje.

Nekega bogatega moža, govori Jezus, polje je obilno rodilo. Mislil je pa sam pri sebi: Kaj bom storil, ker nimam, kamur bi svoje pridelke spravil? Kmalo pa si je zmislil in rekel: Že vem, kaj bom storil: poderl bom svoje žitnice in večje naredil; vanje bom spravil vse, kar mi je zrastle in svoje blago. Potlej porečem svoji duši: Duša! veliko blaga imaš spravljenega za prav veliko let; počivaj, jej in bodi dobre volje. Bog mu je pa rekel: Ne-

umnež! to noč bojo tvojo dušo tirjali od tebe; kar si pa pospravil, čega bo?" Glejte, svet mine, in vse njegovo blago mine ž njim.

Bil je, pravi Jezus, neki bogat mož, kateri se je oblačil v škerlat in tanjšico, in se je vsak dan imenitno gostil. Pa koliko časa se je gostil in mastil? Bogatin je umerl, govori na dalje Jezus, kaj pa potlej? V peklju je bil zakopan, kjer njegov razžgan jezik zastonj po kapljici vode koperni; „grozovitno terpim v tem plamenu“, ves obupan zdihuje. Glejte, svet mine, in vse sladno veselje mine ž njim.

Obdan od svojih dvornikov sedi dans ošabni kralj Herodež na svojem svitlem sedežu; prelepo se lesketa njegova zlata obleka od sonca obsijana in očitno zbranemu ljudstvu govori. Od te svitlobe vse obliščeno ljudstvo glasno zavpije: „Ne kakor človek, ampak kakor Bog ti govoriš“. Pri tej priči, ko so te priliznjene besede njegov napuh še bolj napihnile, vdari ga nevidna roka angela, strašne bolečine čuti v drobu, červi se po njem zaredé, in od červov sneden izdahne svojo prevzetno dušo. Glejte, tako mine svet in vsa čast mine ž njim. Posvetna čast toliko zdaja, kakor sentjiv klas.

Zamore li kaj minljivega nar bolji del biti človeka neumerljivega? Nikdar ne! Torej je Marija vse drugače mislila in volila. Kakor bi bila že poprej Jezusove besede slišala: „Ne naberajte si zakladov, ktere molj in rija konča, in ktere tatje izkopljejo in ukradejo“, obračala je neprenehoma svoje oči na tiste zaloge, kterih nam nobena sila in nesreča vzeti ne more; skerbela je za bogastvo lepih čednost in dobrih del tukaj, in tamkaj za neminljivo zveličanje. Ali ni tedaj Marija nar boljega dela izvolila?

Zvolimo tudi mi tako, ljubi moji! Bedak je, kateri namestu boljega slaběji, in med boljim, če je moč, nar boljega ne zvoli. Kaj pa je nar bolji? To, kar nam, kader dosežemo, nikoli več ne more odyzeto biti; pobožnost na tem, in zveličanje na unem svetu. Kako nam je to doseči? Po ravno tem potu, na kterem ga je Marija dosegla.

II. d e l.

Kaj bi si mislil od človeka, kateri se je v ptujo, neznano deželo napotil in nikoli ne vpraša, ktera pot v to deželo derži? Mislili bi si: zašel bo in v kak drugi kraj, ne ktereга išče, prišel. — Glejte, mi vsi smo popotniki na zemlji; gremo skoz zemljiško solzno dolino v nebeško domovino. „Tukaj nimamo stanovitnega mesta, piše sv. Pavl, ampak prihodnjega iščemo“. Ali ne bomo želeli zvedeti pravega pota, ki na ravnost v naš pravi dom pelje? Kdo nam zamore to bolj gotovo povedati, kakor Marija, ki je današnji dan srečno dokončala svoje popotovanje? Povej nam tedaj sveta devica in ljubeznjiva mati naša in našega Zveličarja, ki si bila današnji dan častito v nebesa vzeta; povej nam, kateri pot te je tje pripeljal? Kteri je pravi pot v nebesa, kateri pa ni?

Pot v nebesa, nam odgovori Marija, ni noben drug, kakor tisti, ktereга je moj Sin meni in vam začertal. Z nebes je zato prišel, nam pot vanje pokazat, in spet je pred nami v nebesa šel, da bi ga mi nasledovali. „Jaz sem pot, je djal, kdor za menoj hodi, ne hodi v tami“ in ne more zaiti. Po katerem potu je pa hodil Jezus, po katerem je hodila Marija, po katerem so hodili vsi, ki so zdaj v nebesih, in po katerem moramo tudi mi hoditi, da v nebesa pridemo?

Ta pot ni težko najti; teži pa je po njem hoditi. Ta pot ni težko najti; v sv. pismu nam ga Jezus z besedo in zgledom kaže. Rekel je mladenču, in pravi slehernemu zmed nas: „Če hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi“. Rekel je apostelnom, kar je tudi nam rečeno: „Kteri stori voljo mojega Očeta, kateri je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo“. Spolnovati božje zapovedi in božjo voljo je edino prava pot v nebesa.

Toda po tem potu ni prav lahko hoditi, ker je ozek, ojster in stermen. Po teh treh znamenjih zamoremo pravi pot v nebesa od napčnega in krivega razločiti.

1. O z e k je pot v nebesa. Jezus pravi: „Prizadevajte si skoz ozke vrata noter iti; zakaj vrata so široke, in pot je prostorna, ktera pelje v pogubljenje, in veliko jih je, kateri po nji noter hodijo. Kako ozke so vrata in tesna pot, ktera pelje v življenje, in malo jih je, kateri jo najdejo“.

Med tem majhnim številom je bila Marija. Zgodej, od otročjih nog se je ločila od velike družali, ki hodi po potu greha in pogubljenja, in si je pridružila tisti majhnosti pobožnih duš, ki tiho in sramotno skoz svet proti nebesom popotuje; to je, ona ni delala tega, kar jih nar več dela in počne, temoč kakor so delali od nekdaj nar pobožniši ljudje. Ni hodila po širokem, temoč po ozkem potu, ki pelje v nebesa, tedaj k nar boljemu delu. Ljubi kristijani! želite tudi v nebesa priti, posnemajte Marijo; ne hodite po širokem potu hudobije, temuč po ozkem potu pravičnosti: kdor s hudobno sodergo teče, se ž njo vred opeče.

2. Ojster je pot v nebesa. Hudobni pravijo med seboj, kakor se v bukvah Modrosti bere: „Pridite, uživajmo pričujoče dobrôte, dokler smo mladi; nikar ne zamudimo cvetu svojih let. Pletimo si vence iz rož, dokler ne zvenejo; po vsaki senožeti naj se naša razujzdanost sledi. Jejmo, pijmo, dobre volje bodimo, in vseprek naj se razvé, kako smo bili veselí“. Toda poslušajte, kaj Gospod od njih govori: „Zašli so, luč resnice jim ni svetila; njih hudobija jih je oslepila“. Vseh drugačnih misel pa je bila Marija; ogibala se je vseh potov, na katerih je grešno veselje doma; in deržala tistega dasiravno ojšrega pota, kateri k pobožnosti in k nebeškemu veselji pelje; saj je vedela, da je pot v nebesa ternjev, križev pot. Jezus gre s težkim križem obložen proti nebesom in Marija gre za njim z mečem v sereu; bomo mi mar drugi, zložniši in mehkeji pot v nebesa znajdli, kakor je bil tisti, po katerem sta Jezus in Marija hodila? Vekomaj bo res ostalo, in Marija nam s svojim vnebovzetjem poterja, da le „skoz velike britkosti se pride v nebeške sladkosti“.

3. Tudi stermen je pot v nebesa. Čas mi ne pripušča visokosti Marijnih čednost popisovati; kako velika je bila njena pokorščina do Boga in do staršev, njena ljubezen do Boga in bližnjega, kako živa njena vera, kako angeljska njena nedolžnost, kako vitežka njena poterpežljivost in popolnoma vdanost v božjo voljo. Dans le toliko rečem: Po zgledu Marije si prizadevajte čedalje bolji biti in več in več lepih čednost si pridobivljati, dokler na rob popolnamosti ne priplezate, kar je sklep vse naše volje s božjo voljo. Zares stermen pot; Bog na visokem, mi v nizkem! Kako se bomo iz tolike globočine k toliki visočini povzdignili? Po eni ali drugi čednosti gotovo ne; ampak po tem, da svojo voljo v božjo voljo, tedaj v vse njegove zapovedi in naredbe podveržemo. — Po tem potu je Marija hodila. „Glej dekla Gospodova sem, zgodi se mi po tvoji besedi“. Tako je Marija mislila, tako delala v malem kakor v večem. Božja volja je bila načert njenege pozemeljskega popotovanja do zadnjega pojemljeja nje živ-

ljenja. Ali se bomo zdaj čudili, da je po tem potu srečno svoj cilj in konec dosegla in v večno posestvo zvoljenega nar boljšega dela prišla?

Se bomo mi mar čudili, da naša vnebohoja rada zaostaja? Dokler svojega nar boljšega dela tam ne iščemo, kjer ga je Marija iskala, ali ne iščemo na tistem potu na katerem ga je Marija našla; dokler nam je na zemlji več, kakor na nebesih ležeče, in za zemljo več, kakor za nebesa storimo; dokler ali po široki cesti hudobne soderge, ali po zloženem potu, mlačnobe, ali po umazanem in polzkem potu greha hodimo, odmikovali se bomo čedalje bolje od nebes, in slednjič v brezen pogubljenja zvernili.

S k l e p.

Da tej strašni nesreči odidemo, vprašaj se vsak resno: Kaj je moj nar boljši del? kako mi ga je moč doseči?

Odgovor na oboje vprašanje nam da današnji dan v nebesa vzeta Gospodova mati.

Vaš nar boljši del, nam pravi Ona iz nebeških višav, vaš nar boljši del, ljubi otroci! je ta, ki sem ga jaz zvolila in zdaj dosegla, je večno zveličanje v nebesih; edinopravi pot vanj je ta, po katerem sem jaz hodila, pobožnost in svetost. Zvolite, hodite in živite, kakor jaz, in prišli bote tje, kjer sem jaz; in ta nar boljši del tudi vam, kakor meni, ne bo odvzet. Amen.

Pridiga za 11. pobinkoštno nedeljo.

(Od gluho-mutca; gov. K. K.)

„Razvezala se je zvez njegovega jezika in je prav govoril“. (Mark. 7, 35.)

V v o d.

Veliko čudežev je Jezus delal, pa pri nobenem ne beremo, da bi se bil toliko trudil, kakor ko je gluho-mutca slišati in govoriti storil. Že pri ozdravljenju posluha se to vidi; lahko bi ga bil z besedo, ali s samo voljo ozdravil, pa svoje perste je v ušesa glubega vteknil, da naznani nam, kako težko se človek od krivega posluha, od duhovske glušobe ozdravi; to je tista nesrečna bolezen, kedar je človek ves gluha do dobrega nauka, do svete besede božje, do posvarjenja in opominjevanja, in glasu božje gnade ne porajta. Pa še bolj se je na videz napenjal, da mu tudi mutasti jezik ozdravi; zatoraj je plunil in se s svojo slino njegovega jezika dotaknil, je pogledal v nebo, in k svojemu Očetu zdihnil rekoč: „Efeta, to je odpri se“. Vse to pa je storil, da nam pokaže, kakošne sile je treba, preden človek prav govoriti zna. Dokler se Jezus njegovega jezika ne dotakne, dokler mu ga Bog ne zravna, in ga uči, nigdar prav govoril ne bo. Da! govoriti je lahko, pa prav govoriti je zelo težko, zatoraj pravi sv. Jakob: „Kdor v besedi ne greši, ta je popolnoma mož“. Jak. 3, 2.

Zatoraj vas hočem danes učiti, kako naj svoj jezik rabimo; le pogledjmo, kakšen da je jezik, in prepričali se bomo kako naj po božji volji govorimo. — Oj da bi Bog meni to gnado dal, zdaj prav govoriti, vam pa prav poslušati!

R a z l a g a.

a) Vsak človek ima le en sam jezik. Dve roki, dve nogi, dvojne oči in ušes, pa le en jezik. Kaj nas to uči? Na to odgovori sv. Bazilij, cerkveni učenik: „Bog nam je le en jezik dal, da naznani nam, naj le prerediti govorimo. Zakaj ne more se tako hitro pre-

grešiti z očmi, z ušesmi ali z rokami, kakor z jezikom“. In v resnici! Koliko hudega je že ena sama nepremišljena prenagla beseda napravila! Koliko jeze in prepira! Koliko nesreče in pohujšanja! Koliko žalosti in britkosti! Marsikdo je že s svojim jezikom sebe in druge ob čast in poštenje, ob pokoj in tudi ob zveličanje pripravil! Z obema rokama, in z vsemi drugimi udmi telesa se ni še toliko nesreče zgodilo, kakor s samim jezikom. In vendar je toliko govorjenja na svetu! nekterim celi dan jezik gre, kakor klopotec na strehi; od tod pa tudi toliko grehov na svetu, kar že sv. Duh poterdjuje rekoč: „kjer je veliko govorjenja, je tudi veliko grehov“. (Preg. 10, 19.) Ker ni mogoče veliko in vselej pravično govoriti, ali mora tak človek sila pameten biti in čudno veliko vedeti, ali mora veliko legati in nepremišljeno tje v en dan blebetati. Oj, ko bi vsi ti vsaj pomislili, kar Jezus pravi: „Resnično vam povem, da bodo ljudje na sodni dan od vsake prazne besede odgovor dajati imeli“. (Mat. 12, 36—37.) To si posebno ti zapomni, ki zdaj vse djanje in nehanje grajaš in jih brez straha obsojaš, vse dušne rane nad njimi najdeš in neusmiljeno tergaš, po tvojih besedah boš sojen; ne boš imel za svoje grehe nobenega izgovora, zakaj Bog ti bo pokazal, da si sam to storil, kar si nad drugimi za krivo spoznal in obsodil; za grehe drugih si bistre oči in oestro mero imel, zakaj pa za svoje ne? zakaj sam nisi poboljšal pregreškov, ki so ti nad bližnjim v oči pikali? Tedaj boš obmolknil, le besede ne boš mogel več ziniti in zaslišal boš pravično sodbo iz ust svojega sodnika. (Jak. 2, 13.) Zatoraj hočete se veliko grehov obvarovati in enkrat na sodbi obstati, le redko se svojega jezika poslužujete, malo govorite, molčite veliko več, zakaj v molčanju je več modrosti, kakor v nespametni zlobudri. Govoriti je srebro, molčati zlato.

Ta izgled so nam dajali že neverni ajdje; eden zmed njih, ki se je za modrijane štel in je tudi druge modrosti učil, naročil je svojim učencem najprej tri leta premolčati, samo poslušati in premišljevati; ako so to skušnjo dobro prestali, potem jih je še le naprej vodil po potu modrosti. Tako so tudi vsi pobožni vseh časov ravnali, se marnov zогibali in v tihoti svojega serca božje reči premišljevali, se zmirom bolj spoznavali, greha se tvegali in v popolnosti rastle. Od kod tedaj, da dandanes se tako malo svetosti in pobožnosti med nami nahaja? Od tod, ker ljudje preveliko marnjajo, da so potem vsi raztreseni in ne morejo svojih misel k Bogu povzdigovati; kakor se v mlinu od samega ropota in hrušča lastna beseda ne čuje, tako tudi človek, ki zmirom reglja in svoji duši nobenega pokoja ne daje, ne more slišati, kar Bog v njegovem sercu govori. Bog se je proti sveti Tereziji pritožil, kako bi rad k ljudem govoril in jih učil, pa ne more, ker preveč

z eden drugim govorijo in na njegov glas nič ne porajtajo. Zatoraj vam še enkrat rečem: Hočete v kerš. modrosti napredovati in sveto živeti, morate svoj jezik berzdati, morate v svetem molčanju svojo dušo obderžati, več misliti kakor govoriti. Ne zabite, da le en sam jezik imate, in ravnajte po besedah sv. Jakoba (1, 19.): „Naj bo vsak človek ročen k poslušanju, počasen pa k govorjenju“.

b) Zdravniki pravijo, da jezik dve posebne žilici ima, ena gre v glavo v možgane gor, druga pa v serce dolj. Kaj nas to uči? Žila v glavo segajoča pomenja, naj vselej po pameti govorimo, ker možgani se za sedež pameti rajtajo. Po pameti govoriti se pa pravi, vsako besedo premisliti, paziti na okoljščine, kdaj, s kom, ali kje, ali pred kom, ali kako imaš govoriti, svoje besede na tehtnico djati, preden jo izrečeš, in vselej primerno govoriti. K temu nas že sv. apostel Pavl opominja, rekoč: „Vaše govorjenje naj bo vselej prijazno in s soljo osoljeno“, (Kol. 4, 6.) kakor sol vsaki jedi dober okus daje, tako tudi modrost vse marne osoli in prijetne stori, da se Bogu priležejo in ljudem; nič sitnejšega ni, kakor človek, ki brez vse pameti neslano govori, se zaničljivega stori, pogosto pa tudi zmešnjavo in drugim nadležnost napravlja, sebe pa s svojim abotnim govorjenjem dosti grehov nakoplje. — Druga žila, ki iz jezika v serce sega, nas spominja besed svetega pisma: „Neumen človek ima svoje serce na svojem jeziku, moder mož pa svoj jezik v svojem sercu“, (Ece. 21, 29.) to se reče: Neumnež vse izgovarja, kar mu na jezik pride, brez razločka, ali je tudi prav ali ne; moder pa prej v svojem sercu premišljuje, kaj bi bilo naj bolj govoriti, in le to na jezik spravi, kar je v svojem sercu za dobro spoznal. Ta žila, ktera jezik s srcem veže, nam pa tudi kaže, da kakoršen je človek, takošni so tudi njegovi marni, zakaj: „Iz obilnosti serca usta govoré“. (Mat. 12, 34.) Tega se vsak dan prepričamo. Da nekteri od ničesar drugega govoriti ne vejo, kakor od denarja, od posestva in od drugih posvetnih reči, je znamnje, da je tudi njih serce vse posvetno, na časno blago navezano, zakopano v pozemeljski prah. Da spet eni le od umazanih, nesramnih reči nar raji marnjajo, kaže, da je njih serce vse polno nečistosti. Da spet drugi od lepih oblačil radi govorijo, da tožijo, če se jim dosti časti ne skazuje, iz tega se vidi, da je njih serce vse napuhnjeno; in tako se človek iz govorjenja, kakor ptica iz petja spoznavlja. — Žila, ktera iz jezika v serce gre, nas pa tudi uči, vselej po resnici govoriti, kakor si namreč v svojem sercu mislimo. Bog nam je jezik dal, ne da ž njim svoje znotranje po lažnjivo in hinavsko zakrivamo, ampak da se z drugimi po resnici zmenimo in jim svoje misli razodenemo. Kdor pa drugače govori, kakor si misli, je lažnjivec in otrok ti-stega, „ki ni v resnici obstal, ampak je lažnik od začetka in oče

laži^a. Kako gerda je laž, so že ajdije spoznali, zatoraj so znanega lažnjivca z razbeljenim železom na čelu žgali in mu tako sramotno znamenje natisnili, na katerem ga je vsak hitro za lažnjivca spoznal in se ga varoval. — Žila, ki v serce gre, pomenja pa tudi ljubezen, ktere bi imelo vse naše govorjenje kipeti, ker serce je tudi sedež ljubezni. Ljubezen do Boga in do bližnjega naj vse naše besede vodi in lepo ravna. Božjo čast in hvalo oznanovati in poviševati in tudi druge k temu napeljevati, k božjej ljubezni jih podbujati, to je cilj in konec, h kateremu smo posebno svoj jezik od Boga prejeli. Nobeden naših marnov naj se ne sklene, da ne bi svetega imena božjega bili vpleti, da ne bi kaj pobožnega bili omenili; če prej ne tak vsaj, kedar se ločimo, recimo spoštljivo: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Naj se pa posebno še starši s svojimi otroci, gospodarji s svojimi domačimi pogosto od Boga pomenkovajo, naj jih ob nedeljah in praznikih iz kakih duhovskih bukev ali pa iz zaslišane pridige lepo učijo in tako k pobožnosti vnemajo.

Tako govorjenje je prav po božjej volji, Bog v nebesih se nad njim raduje in angeljci z veseljem poslušajo. — Pa tudi ljubezen do bližnjega naj se pri vsem našem govorjenju v misel jemlje, da ne govorimo ničesar, kar bi bilo našemu bližnjemu k nečasti ali na škodo ali kar bi ga moglo žaliti. Preden od pregreškov našega bližnjega zamarnjamo, spomnimo se vselej poprej svojih lastnih, oglejmo vsako besedo na vse strani, in nič od njega ne govorimo, kar bi se ne upali tudi v pričo njega terdit. „Kdor išče z dobrim srcem, najde povsod zlato, kdor pa z hudobnim, povsod blato“, pravi star slavjanski pregovor in ta naj bo tudi naše vodilo.

c) Kaj pa to pomenja, da naš jezik na mokrem stoji, kakor riba v vodi? To naš uči, da kakor težko se riba v rokah obderži in se nam zelo lahko zmuzne, tako je tudi jezik zelo gladek, gibčen, in nestanovit; če ga prav ne varuješ, ti lahko uide, in te napelje v zmote in grehe. Marsikteri se je že marsiktere besede bitko kesal, in bi bil rad vse svoje premoženje dal, da bi zamogel izrečeno besedo preklicati. Nek pobožen mož je obstal: „Nikoli me še ni zgrevalo, da sem molčal, pa pogosto že, da sem govoril“. Zatoraj pravi psalmist David: „Kdor hoče dolgo in srečno živeti, naj kroti svoj jezik in svoje usta, da nič krivega ne govori“.

Da naš jezik na mokrem stoji, nas pa tudi uči, vselej ponižno, pohlevno in mirno odgovarjati. Kakor se kolesa na vozu pomažejo, da brez zaderžka in hrušča naprej letijo, tako bi imelo tudi naše govorjenje z oljem pohlevnosti mazano biti, da se dru-

gim ne zamerimo ali se ne skregamo. „Lepa beseda lep prostor najde“, pravi pregovor; in sv. pismo še pristavlja: „Mili odgovor jezo potolaži, ojštra beseda pa jezo zbudi“. (Prig. 15, 1.) S prijaznim prigovarjanjem se tudi serdito serce vpokoji, z hudim zopergovarjanjem se pa ogenj jeze še bolj podžiga in podpihuje. Oj koliko prepira bi med nami ne bilo, koliko mirniši bi ljudje živeli, ko bi o pravem času vtihnili ali pohlevno odgovarjali! Savel je bil čez Davida razjezen, Jonatan pa, njegov sin, ga je z lepo besedo tako daleč pripravil, da je prisegel, Davidu nič žalega ne storiti. Sv. Antona so vojščaki serditi, kakor levi k smerti iskali; on pa je te divjake tako priljudno ogovoril, da so se mu kakor naj krotkeje jagnjeta k nogam vlegli in ga odpuščenja prosili. Zatoraj pravi sv. Pavl: „Ne daj se hudemu premagati, temuč . . .“ (Rimlj. 12, 21.)

d) Zakaj da se pa naš jezik pod očmi in ušesmi znajde? Da pod očmi, nas uči, naj nigdar ne govorimo, preden smo se z lastnimi očmi prepričali. Zatoraj ne verjamite vsega in ne pravite drugim, kar se od bližnjega pripoveduje, če niste za terdno prepričani, da je temu v resnici tako. Eden nekaj govori, drug za njim, in tako si eden drugemu pripovedujejo, vsak nekaj pristavlja in poveča in tako drobna muha do strahovitega slona narašča, bližnji se ob najdrajši zaklad, ob poštenje pripravi. Čujte, kar sv. Bernard pravi: „Kdor druge obrekuje, njemu hudič na jeziku sedi; kdor pa obrekovavca radovoljno posluša, njemu pa v ušesih“. Naj bi pa tudi res bilo, kar se od bližnjega pravi, vendar se ne sme brez pravičnega vzroka razglašati, ampak na samega sebe paziti, da v rayno tiste grešne zmote ne zabredemo; zato nam je stvarnik oči nad jezik postavil. Jezus pa pravi: „Kaj vidiš pezdir v očesu svojega brata, bruna v svojem pa ne? Potegni prej bruno iz svojega očesa, preden pezdir iz očesa svojega brata izdereš“. (Mat. 7, 3—5.)

Da oči nad jezikom stojijo, to nas pa tudi vedno opominja, okoli sebe gledati, preden kaj govorimo, da se pohujšanje ne godi. Oj, da bi se tisti, ki jamejo klepetati vselej ogledali, ali se kak nedolžen človek blizo njih ne znajde, da bi svoje nesramne besede vstavili in nedolžnih serc ne pokvarili. Če bo že tako težko za prazne besede odgovor dajati, kaj še le od očitno slabih in pohujšljivih?

Da pa naš jezik tudi pod ušesmi stoji, to je, naj ničesar ne govorimo, kar nismo na svoje ušesa čuli, ali kar nam niso verjetni ljudje pripovedovali. Sv. apostelj Pavl pravi: „Skusite vse, pa le kar je dobrega, obderžite“. (I. Tes. 5, 21.) Si kaj slišal, kar

vnaprej vidiš, da bo tako ali tako škodljivo, naj v tvojih persih, kakor v grobu pokopano spi. — Si pa kaj obetal, bodi mož beseda, ker tvoje lastne ušesa so to slišale in bojo enkrat zoper tebe pričale, ako svoje obljube ne spočniš.

Kaj pa to pomenja, da je jezik za zobmi in ustnicami zagrajen? To pomenja, naj svoj jezik, kakor hudega psa privežemo in uklenemo, da nas in drugih ne vgrizne. In to je treba, in to se nikoli zadosti dopovedovati in naročevati ne more. Kdor je že svoj jezik toliko posilil, da mu je čisto po volji, ta se že sme ponositi in po pravici; zakaj kakor sv. Jakob pravi: „V veliko rečeh vsi grešimo, kdor pa z jezikom ne greši, je popolnoma mož, on bo vse svoje truplo v strahu obdržal“. (III. 2.) Nasproti pa ravno tisti sv. apostelj terdi: (1, 26.) „Kdor meni, da je pobožen, pa svojega jezika v berzdah ne derži, temuče svoje serce zapelje, njegova pobožnost je prazna“. Naj bo človek še toliko goreč za čast božjo, ako pa svojemu jeziku ni kos, ako se v govorjenju pametne in pravične mere ne derži, je sam svoj zapeljivec in zastonj se na svojo pobožnost zanaša. Tako ojstro govori omenjeni apostelj od jezika. Zato je modri in previdni stvarnik človeški jezik tako skerbno zaperl, verh tega pa še kralj David Boga prosi: „Daj mojim ustom ključavnico in postavi stražo pred duri mojih ust, da kje golfije ne govoré“. Gorje pa tudi jezikom, ki slabe marnje v navadi imajo! „Človeku hudojezičnemu ne bo dobro na zemlji“. (Ps. 139, 12.) In kako še le po smerti? „Ne motite se, pravi sv. apostelj Pavl (I. Kor. 6, 10.), hudojezičniki ne bojo božjega kraljestva posedli“. Marsikteremu bi bilo bolje, ko bi se bil mutast rodil in tako tudi umerl, ako se Jezusu ozdraviti ne da.

Ljubi moji! Dosihdob sem vam kazal, kako se z jezikom greh stori, če ga človek ne varuje; pa ravno tako lahko se tudi z molčanjem greši. Zares čudna stvar je človek! kedar naj bi tiho bil govori, kedar pa naj govori, molči ali slabo govori, in tako le zmirom narobe ravna. Zatoraj naj vam še kratko povem, kdaj naj bi govorili.

a) Govorite vselej, kedar se Bog ali sv. vera zasramuje; poskušajte se za čast božjo in za resnico, in takim brezbožnim kvantlačem usta zamašite. Oj kako je to žalostno, da se v sredi kristijanov od Boga, od kat. cerkve, od svetih resnic gerdo govori in nikogar ni, da bi se nasproti stavil in branil; eni še nasmejijo se, drugi pa, akoravno v svojem sercu razžaljeni, se vendar ne upajo kako možko ziniti, temuče vsi boječi se še ne zmenijo za svojega Boga in sveto vero, po kateri se imenujejo. Takim veljajo

besede Kristusove: „Kdor me ne bo spoznal pred ljudmi, njega tudi jaz ne bom spoznal pred svojim Očetom“. (Mat. 10, 33.) Rekel jim bo sodni dan: „Poberite se spred mene, vi malopridneži, zakaj jaz vas ne poznam“. (Mat. 25, 12.)

b) Govorite vselej, kedar čujete, da se resnica prevrača in laž stori, spričajte resnico, naj se ravno drugim zamerite. Kar je Jezus pred Pilatom rekel: „Jaz sem prišel na svet, da od resnice pričujem, in kdor je iz resnice, poslušaj moj glas“. (Jan. 18, 37.) To tudi nam velja; Bog nam je jezik dal za orodje pravice, naj bi ž njim vsako laž zaterli, resnico pa povišali.

c) Govorite tudi, če čujete bližnjega omarnjevati; ker on sam se zagovarjati ne more, ker ga vpričo ni, zatoraj se vi za njega poskušajte, kolikor je mogoče; in če ga čisto izgovoriti ne morete, izgovarjajte vsaj namen njegov, ali pa njegovi nevednosti ali slabosti pripisujte, ne hudobiji, pa tudi njegove lepe lastnosti na dan spravljajte, ktere mu v čast služijo; zakaj vsak človek še kako dobro žilo, betvico dobrega ima, za česar del hvalo zasluži; in če vam vse spodderkne, storite konec takemu marnu s tem, da pravite: „Smo pač vsi slabotni, Bog pa je nas vseh sodnik, ki bo vsakemu po pravici povernil“.

d) Govorite tudi, če upanje in priložnost imate, svojemu bližnjemu s kako besedo pomagati, bodisi, da ga tolažite ali mu dobro svetujete, ali ga iz kake stiske in zadrege rešite, ali mu na drugi način vstrežete; včasih ena beseda več velja, kakor sto in tisuč goldinarjev; kar vse denarje ne zamore, zamore beseda človeku mir in pokoj dati, poštenje ohraniti in vse njegove žive dni srečne storiti.

e) Govorite posebno, in ne molčite, če vidite koga v grešni nevarnosti, kličite ga, posvarite ga, odvracajte ga; ne bodite mustim psom podobni, kateri ne lajajo, kedar vidijo derečega volka. Povejte mi, ko bi vi videli človeka terdo spati, in strupeno kačo k njemu lesti, ali ga ne bote zbudili? Pa še v večji nevarnosti se nahaja, kdor je v kaki grešni priložnosti; on je naj bolj potreben, da ga iz dušnega spanja zbudite in ga rešite; čeravno morda s perva nevoljen, vam bo pozneje in posebno v večnosti hvaležen, bolj kakor ko bi mu bili Bog ve kaj podarili. Kolikrat se čuje britka tožba od takšnih, ki so po slabem življenju k spoznanju prišli: „Me nihče ni svaril“. Oj to je huda obtožba za vse tiste, katerih dolžnost je bila, zadržavati ga, pa tega storili niso. Starši, gospodarji, vas posebno to zadeva, vam veljajo besede sv. apostelja Pavla do Timoteja (II. 4, 2.): „Oznanuj besedo,

opominjaj, prepričaj, prosi, žugaj po vsipoter pežljivosti in učenosti, naj bo priležno ali nepriležno“. Pa tudi vi podložni, ne molčite, ako vidite druge, s katerim pod eno streho stanujete, grešiti; posvarite jih na samem, in če to nič ne zda, povejte višim, če tudi ti molčijo, ste vsaj svojo dušo rešili; če pa s svojim posvarjenjem kaj opravite, slobodno se z besedami sv. Jakoba tolažite (5, 19, 20): „Bratje moji! ako bo nekdo zmed vas od resnice zašel, in ga bo kdo vernil, naj ve, da, kdor grešnika verne od njegove krive poti, reši njegovo dušo od smerti in pokrije veliko število grehov.

f) Na poslednje vam še rečem: Govorite pogosto od svetih reči, ki se zveličanja vašega tičejo; morda vaše besede pri vaših poslušavcih na dobro zemljišče padejo in sad obrodijo. Ali še niste videli na visokem pečovju kako smreko ali drugo drevo? Kako pa je prišla ta gor? Glejte veter, ali pa kaka ptica je seme gor zanesla, ktero se je izcimilo, korenine pognalo in zrastle. Tako tudi pošteni pogovori včasih več sadu prinesó, kakor dolge pridige, ako božja gnada seme lepih nauk v serce poslušavcev vsadi.

S k l e p.

Ljubi moji! Pokazal sem vam zdaj, kako naj bo naše govorjenje, da bo po božjej volji, in ako dosihmal še nismo tako govorili, dajmo se po zgledu mutastega v današnjem sv. evangeliju Jezusu, nebeškemu vračitelju ozdraviti. On, ki v vsem svojem življenju ni nobene krive ali nepotrebne besede izustil, On, ki se je dal Herodežu molčé zasramovati, On, ki se je tako serčno za čast svojega Očeta poskušal, On naj bo tudi naš učenik, On naj nam pomaga prav govoriti. H koncu rečem s svetim Pavlom: „Bratje, karkoli je resnično, karkoli pošteno, karkoli pravično, karkoli sveto, karkoli ljubeznjivo, karkoli je dobrega imena, karkoli k čednosti in strahu božjemu sliši, to pomislite“, (Fil. 4, 8.) — to govorite. Amen.

Pridiga za 12. pobinkošno nedeljo.

(Smertni greh je ropar; bodimo Samarijani; gov. F. L.)

„Nek človek je šel od Jeruzalema doli v Jeriho in je padel med razbojnike: ti so ga oropali in napol mertvega na mestu pustili“. (Luk. 10, 30.)

V v o d.

Pot od Jeruzalema v Jeriho je bil od nekdaj nevaren. Deržal je skoz puste, samotne kraje, kjer so roparji dostikrat nadlegovali popotnike; marsikteri popotnik je žalosten konec vzel pod rokami neusmiljenih grozovitnežev. Od takega nesrečnega človeka nam pripoveduje današnje sv. evangelje. Šel je od Jeruzalema do Jerihe; grede ga napadejo roparji, ga oropajo, z ranami obdajo in na pol mertvega pustijo. Strah in groza nas spreleti, kedar pomislimo na tega ubogega človeka, ki na pol mertev ob cesti leži, in ni ga človeka, ki bi mu s kapljico vode žejo vgasil, ali bi mu rane obvezal in mu postregel. Sam si ne more pomagati in človeka si ne more priklicati v grozni puščavi. Alite, da je velik siromak, komu bi se ne smilil?

Kakor se je tú ubogemu popotniku godilo, tako se tudi naši duši mnogokrat godi. Tudi naša duša potuje dostikrat iz Jeruzalema v Jeriho, iz družine otrok božjih v družino zaverženih. Med potoma pade med razbojnike, ti so pa smertni grehi, ki našo dušo oropajo vse časti, lepote in gnade božje; na pol ali popolnoma mertva duša obleži.

Kaj ali ni naša duša tudi vsmiljenja vredna? Glejte Jezus nas uči: Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe. Kdo pa je nam bližej, kot naša lastna duša. Naša sveta dolžnost je, da pomagamo vsem, ki so naše pomoči potrebni, naj so nam znani ali ptuji, prijetljivi ali sovražniki. Pa še svetejša dolžnost za nas je, da se vsmilimo svojih duš. Zatorej ovarujmo 1. svoje duše

smertnih grehov; 2. če smo jih pa že omadeževali s smertnim grehom, operimo jih, kakor je Samarijan ranjenemu človeku spral in obvezal rane. Preljubi, imenitna je ta reč za nas, zatoorej zvesto me poslušajte!

Razlaga.

Oh kolikokrat človek greh za grehom doprinaša, Boga žali in sam sebi jamo pogubljenja koplje; pa gotovo tega ne bi mogel storiti, ko bi prav pomislil, kaj je greh, in posebno kaj je smerten greh? Kdaj storimo smertni greh? Smertni greh storimo, kolikorkrat postavbo božjo vedama v tehtni reči prelomimo; kolikorkrat se zoperstavljamo sveti volji božji in po naši spačeni volji delamo. Božja postava nam zapoveduje, da moramo v edinega Boga verovati, v njega zaupati, njega čez vse ljubiti. Kdor je pa v pravi veri podučen, in vendar v Boga ne veruje, je kriv smertnega greha; kdor bi časne reči več ljubil kot Boga, zavolj dobička Boga zatajil, kriv je smertnega greha. Božja volja je, da moramo nedelje in praznike posvečevati; kdor bi pa ob praznikih po zanikarnosti opuščal božjo službo, brez potrebe težko delal, pregrešil se je zoper voljo božjo in je kriv smertnega greha. Božja postava nam ukazuje spoštovati očeta in mater; težko se torej pregreši, kdor svojim staršem vkljubuje, gerdo ž njimi dela, jih zmirlja in še clo tepe. Božja volja je, da smo ponižni, da čisto in spodobno živimo, da bližnjega ljubimo in mu vse dobro želimo in storimo. Pregrešijo se težko, ki prevzetujejo, nesramno živijo in bližnjega žalijo na časti, zdravji in premoženji. Božja volja nam je znana, sam Bog nam jo je razodel, Kristus jo učil in aposteljni oznanovali in se še oznanuje. Kdor zoper božjo postavbo vedama dela, pregreši se in ta greh je smerten greh. Zakaj smertni greh? Saj nas ne vsmerti na truplu. Na truplu ne, ali na duši pa. Tudi duša ima svoje življenje. Življenje duše je gnada božja. Dokler je duša v gnadi božji, je živa. Božje gnade oropana je mervta, mervta za nebesa. ne more delati za nebesa, ne pojde v nebesa, pojde v pekel, večno smert. Zatoraj se imenuje smerten greh, ker dušo opravi za gnado božjo in jo torej vsmerti.

Nar veči sovražnici na svetu ste si tema in luč. Kedar pride tema, ugasne dneva bela luč; prisveti pa bela luč, černa tema beži. Nar večja sovražnika v človeškem življenji sta življenje in smert, ki se poskušata za človeka od spočetja v maternem telesu do poslednje ure, kedar se loči duša od telesa. Premaga smert

in življenja je konec. Nar hujša sovražnika na duši sta si pa greh in posvečujoča gnada božja. Kedar storiš smerten greh, gnado božjo na duši zgubiš in tvoja duša je mrtva. Kedar pa prejmeš posvečujočo gnado božjo, greh v svojem srecu zamoriš, in tvoja duša se po duhovsko spet oživi, kar se nam je prvič pri sv. kerstu zgodilo. To kar je temota proti belemu dnu, kar je smert našemu življenju, to je greh naši duši; on jo duhovsko vmori. Črne teme se bojimo, pred smertjo se nam grozi, zakaj se pa smertnega greha ne bojimo? Zato, ker ne pomislimo njegove strahote.

Premislimo še hudobo smertnega greha. Popotnik, ki je padel med razbojnike, jim ni nič žalega storil, še vidil ni jih pred. In vendar ga neusmiljeno napadejo, bijejo in okradejo in brez pomoči na poti pustijo. Kakšna hudoba med ljudmi! Pa še hujši dela smerten greh na naših dušah. Kedar storimo smerten greh, žalimo Boga, žalimo svoje duše, žalimo svojega bližnjega. Žalimo Boga, ker smo njemu nepokorni. On nas ljubi in nam vse dobrote deli, mi pa mu vračamo z gerdo nevhvaležnostjo, On nam je ljubljebnjivi oče, mi pa mu nepokorni, nevhvaležni otroci, On nam nebesa ponuja, mi si pa pekel pogubljenja izvolimo. On je narsvetjši in greh sovraži; mi pa delamo greh, kar mu je gnusoba. Žalimo svoje duše, ker jih pripravljamo ob božjo prijaznost. Dokler je duša v gnadi božji je v božji prijaznosti, in dela za nebesa in večno življenje; kedar je pa v pregrehi, božjo prijaznost zgubi, je mrtva za nebesa, in dela za pekel, večno smert. Žalimo svojega bližnjega, ker mu pohujšanje delamo, njegove pravice kratimo, mu na zdravji, na blagu, na časti, na dobrem imeni škodujemo. Vsak smerten greh je velika hudoba, ker ž njim žalimo Boga, svoje duše, in duše svojega bližnjega.

Popotnik je bil med razbojnike padel, je zgubil vse, kar je imel. Imel je morebiti pri sebi, blaga in denarja, ki si ga je težko prislužil. Hudobneži mu vzamejo vse, in ne vprašajo, kako si ga je pridobil, od česa bo za naprej živel. Enako gerdo ravna smertni greh z dušo človeško. Vse zasluženje, ki si je pridobila, vse dobre dela, ki si jih je nabrala, pobere ti en sam smerten greh. Prerok Ezehiel govori: „Ako pa pravičen svojo pravičnost zapusti, in hudobijo doprinese — ali bo še živel? Vseh njegovih pravičnih del, ktere je bil storil, ne bom se spomnil, v grehu, s katerim se je zagrešil, v tistih bo umerl⁴“.

Pomislite moji ljubi poslušavci to strašno resnico. Ako bi vse žive dni živel, kakor sv. Dominik ali drugi svetniki, pa v edinem smertnem grehu umerješ, vse ti nič ne bi pomagalo. Ka-

kor toča, kedar prisuje iz hudournega oblaka, žito, trave in sadje vse pokonča in pobije, da vse je oguljeno, tako dela smertni greh v naši duši, kar je nasadila in nasijala, in kar si je za zasluženo nabrala, vse pokonča in zaduši. Ali ni smerten greh naši duši nar večja nesreča?

Kaj čaka dušo, ki je v smertnem grehu? Časne kazni in večno pogubljenje. Kaj bi bilo z ubogim popotnikom, ko ne bi bil po sreči prišel usmiljeni Samaritan, ki mu je rane opral in jih obvezal, in ga oskerbel. Ležal bi bil v omedlevci, dokler ne bi se ga bila usmilila smert in mu ugasnila luč življenja. Kaj bo za tvojo dušo, ki je v smertnem grehu, ako se je ne usmiliš in je ne opereš v zakramentu sv. pokore? Božjega obličja ne bo gledala, obsodila se bo k večnemu terpljenju, k večni smerti, iz ktere ne bo več rešenja. Veržena v kraj, kjer ni viditi prijazne svetlobe, ni slišati milih glasov, ampak le jok in vpitje, kletev in škripanje z zobmi. Glejte duše kersanske, to je kraj, kamor pridejo duše, ktere s smertnim grehom grejo na božjo pravico; to je žalostni konec duše, ki je padla v smertni greh in se ne spokori. Oh da bi tega nikdar ne pozabili, da bi se vselej spominjali, kaj je in kamo nas pelje smertni greh!

Kaj pa hočemo storiti, ko smo vsi grehom podverženi, in ni ga človeka pod solncem, ki bi mogel reči: Jaz sem pravičen, jaz nimam greha na sebi.

a) Prilika današnjega svetega evangelija nam pove, da je po cesti, kjer je napol mertvi popotnik ležal, prišel Samaritan; ta se je reveža usmilil, mu izpral rane z jesi hom, jih pomazal z oljem, obvezal in peljal v gostivnico. Kar je Samaritan storil ubogemu popotniku neznanemu, stori tudi ti svoji duši. Ali imaš ti manj usmiljenja s svojo lastno dušo, kot Samaritan s ptujim človekom. Operi rane svoje duše z jesi hom in pomazi jih z oljem. Jesih, ki ti rane tvoje duše opere in olje, ki jih maže, je zakrament sv. pokore. Kedar z jesi hom zadeneš na skelečo rano, te zaboli; svojo vest prav pregledati, grehov se spovedati, zde se ti težko, vendar pa je zdravilno. Usmiljenje Jezusovo, gnada sv. zakramenta bota ti celila dušne rane. Čista in zdrava bo tvoja duša, prijetna Bogu in veselje angeljev. —

b) Usmiljeni Samaritan se ni mudil, ampak odkar zagleda reveža, hitro mu skaže ljubezen. Tako tudi ti, kristijan, spovedi ne odlašaj; ne zanašaj se na veliko noč ali na drugi sv. čas. Ti ja ne veš, ali boš o veliki noči še živel, ali boš drugi čas še to srečo imel, da bi se mogel spovedati. Kdor je tako

nesrečen, da se je s smertnim grehom omadeževal, naj pokore ne odlaga; prej ko more naj išče pomoči za svojo dušo v zakramentu sv. pokore.

c) Samaritan dene popotnika na svoje živinče in ga pelje v gostivnico, da se tam bolj oskerbi in sčasoma spet k moči pride. Usmiljeni Jezus je tudi našim dušam pripravil gostivno mizo, pri kateri se slabi okrepčajo, zdravi še bolj vterdijo; ta miza je sveti oltar, kjer se hrani in deli sveto rešnje Telo, kruh življenja. Kedar smo v zakramentu svete pokore očistili dušo, pripravimo se, da tudi vredno in pobožno prejmemo sv. rešnje Telo.

S k l e p.

Le tako bomo usmiljeni Samaritani svojih duš; le tako bomo ljubili Boga in sami sebe. Srečne duše, ki so v gnadi božji; njim so odperete vrata nebeške. Blagor njim, uči Jezus, ki so čistega serca, Boga bodo gledali. Dodeli nam Jezus to srečo, da bi ti sedaj služili s čistim srcem, tamkej te pa rečno gledali. Amen.

Pridiga pri sveti novi maši č. g J. W.

(Opravilo in plačilo mešnikovo; gov. M. H.)

„Kakor je Oče mene poslal, pošljem jaz vas“. (Jan. 20, 28.)

V v o d.

Sveta, prečista nevesta Jezusova, sveta katoliška cerkev ni zapuščena, zmirom jej zbujajo nebeški ženini pobožnih mladenčev, ki se njeni službi darujejo. Še le danes štirinajst ni smo v bližnjem Z. veselo obhajali sv. novo mešo nadepolnega mladenčaja, ki bo zvesto pasel ovčice Gospodove, in pridno se trudil v vinogradu Gospoda, v sveti in imenitni službi mešnikovi. Glejte, zbrala nas je danes enaka slovesnost. Glas Gospodov: „Pojdi tudi ti v moj vinograd“, došel je tudi na mladenčaja iz Ž. fare, in mladeneč bistro

glavice pa žlahtnega serca, vbogal je veselo glasu Gospodovemu, zapustil je Očeta in mater, brata in sestrice, in se učil s vesoljno hvalo na nižih in viših šolah, danes smo ga v slovesni procesiji pred sv. oltar peljali kot novoposvečenega mešnika, da daruje nar-svetejšo darijev nebeškemu Očetu, daruje za žive in mrtve. Po pravici se veseli in pobožno povzdiguje vsa žlahta novoposvečenega gospoda, naj se veseli in raduje tudi cela Ž. fara, ki ima spet siza svoje sosesčine v imenitni službi cerkveni, naj se veseli vsa Ž. fara, ker ne bo dolgo, in če Bog da, se bo današnja sveta slovesnost še večkrat ponavljala po nađepolnih sinovih Ž., ki so se že, ali se še mislijo za duhovni stan odločiti.

Posebno rad sem dovolil v prijazne povabljenje visokočastitega gospoda primicijana, da bi danes v njegov nar lepši, nar veseliši god, kerščansko besedo spregovoril, da bi ta imenitni dan njemu in vsem pričujočim ostal v živem spominu. Da! ljubi duhovni brat in prijatelj moj! gotovo je danes nar lepši nar veseliši god v tvojem življenju, veljajo tebi besede sv. Kasiana: „Novoposvečeni mešnik! vzdigni svoje hvaležno oko k nebeškim višavam, visoko si postavljen, mila svitloba tvojega stanu blišči okoli tebe“. Veseli se srečne zmage čez zapečljivi svet in vse trude svojih mladostnih čni, zakaj stan, ki si ga došel, je svet po svojem delu in opravi-lu, in imeniten po svojem plačilu.

Sedanji čas se nahajajo ljudje, ki bi mešnikov stan radi prav globoko ponižali, in ko bi mogli, najrajše pod klop vergli, za to sem si namenil, pa nikar da nam duhovnikom pojem prazno hvalo, temuč glasno pričujem sveti resnici, razjasnovati vam ime-nitnost in visokost duhovnega stanu, ker pravim: Žlahten je meš-nikov stan, zakaj

1. Presveto je mešnikovo opravilo, in
2. Imenitno pa tudi plačilo mešnikovo.

O usmiljena mati Marija, v tej slavni romarski cerkvi po-božno častita, sprosi mi od svojega božjega Sina verno zgovornost, mojim ljubim poslušavcem po verno poterpežljivost!

I. d e l.

Preljubi primicijan moj! Ko so te milostljivi knezoškof po pomenljivih obredih v mešnika nove zaveze posvetili, prejel si po zakramentu mešnikovega posvečevanja gnado in oblast za nar svetejše opravilo, za opravilo božje, preroško in angeljsko.

1. Nar svetejše opravilo mešnikovo je, daritev sv. meše opravljati in vernim grehe opuščati. V spomin te oblasti podajo škof mlademu duhovniku kelh z vinom, in pateno s hostijo rekoč: „Prejmi oblast, Bogu daritev sv. meše darovati za žive in mrtve itd. Amen“, — položijo mu roke na glavo, rekoč: „Prejmi sv. Duha, katerim boš grehe odpustil, so njim odpuščeni; katerim jih boš zadržal, so jim zadržani“. Mešnikom je dana oblast, ktere dobrotljivi Bog še angelom in arhangelom ni hotel izročiti, — po njej je mešnikovo opravilo prav božje opravilo.

Glej mešnika pred oltarjem. V svitlečem cerkvenem oblačilu stoji tam v znamenje, da opravlja tam božjo službo v imenu in oblasti sv. cerkve; on moli in prosi v imenu in oblasti sv. cerkve, on moli v imenu Jezusovem, kot pravi namestnik njegov, in kader pred povzdigovanjem beli kruh in kelih z vinom v svoje pomaziljene roke vzeme in s trepečim srcem in s trepečimi rokami ponavlja besede slednje večerje: „To je moje telo, to je kelih moje kervi“, zapusti Sin božji sedež svojega veličanstva, pokoren besedi mešnikovi postane človek v njegovi roci in da se darovati. Angeli nebeški molijo nevidni okoli oltarja, verno keršansko ljudstvo leži v prahu na svojih kolenih, in pobožne serca čutijo sladko pričujočnost božjo.

Glej mešnika, kedar pri spovedovanju na božjem mestu sedi. Sam slab in pregrešen človek, morda težko pred Bogom zadolžen, opravlja prav božje delo. Pridejo in bližajo se grešniki, bolj ali manj zadolženi, obrekovavci, morivci, prešestniki, goljufi, zapeljivci in kakor se zovejo njihove imena. Ako se zgrevano in odkrito-serčno spovejo in so resnične volje, poboljšati se, popraviti in poverniti, izreče mešnik le besede: „V imenu Jezusovem te odvežem tvojih grehov“, — in dolg in večna kazen grehov je zbrisana, v kervi nedolžnega Jagneta omiti, Bogu dopadljivi, vesele in mirne vesti grejo od tod, angelci božji se pa v nebesih z dobrim pastirjem veselijo čez najdene ovčice njegove čede.

Oj prečudna božja oblast, ktero je usmiljeni Zveličar nam mešnikom izročil; prosite danes posebno za mladega primicijana, da bo zamogel to božje delo Bogu v čast in vernemu ljudstvu v zveličanje opravljati.

2. Drugo opravilo mešnikovo je preroško, poslanec božji je, poslan oznanovat večne nebeške resnice. V znamenje te oblasti podajo škof posvečencu za 6. žegen mešne bukve rekoč: „Prejmi oblast, evangelije v cerkvi božji brati za žive in mrtve“. Novoposvečenemu veljajo zdaj tudi besede Jezusove: „Pojdite in oznanujte evangelje vsem stvarjem . . .“

Mešnik stopi na kancel, kakor poslanec naj Višega, kakor poslanec Jezusov, beseda, ktero tu oznanjuje, je glas Jezusov, je oznanilo, ktero Sin božji svojim vernim izročuje. Nikar svojih lastnih osebnih zadev, nikar novih iznajdb človeške bistrumnosti, nikar minljivih posvetnih reči moramo mi mešniki s tega svetega mesta pridigovati, temuč večno razodeto resnico božjo, ktera je vedno tista in nespremenljiva; mi moramo jo oznanovati čisto, neskaženo, kakor jo je Sin božji po apostolih svoje cerkvi izročil.

Sladka je resnica sv. evangelija, in hladen balzam otožnemu sercu revnega, žalostnega in spokornega, ona celi serčne rane, in razveseljuje pobite serca; beseda sv. evangelija je pa tudi ostra, kot dverežec meč, in strašna kot trobenta sodnega dnu za nespokorjenega grešnika. Te besede božje ne smemo nikar v žamet zavijati in z lažnjivimi izgovori oslablјati, temuč vsakemu moramo naravnost povedati: Tako je Bog učil, to imaš storiti, to ni prav, to je greh, nikoli ne smemo zabiti, da smo poslanci božji za ljudi.

Visokočestiti primicijan, preljubi brat in prijatelj moj. Nebeški učenik, božji Sin Jezus Kristus je izročil tudi tebi sveto opravilo preroško, te je poklical za oznanovavca sv. evangelija. Z vso zvesto skerbjo si nabiral potrebnih vednost za sveto svoje opravilo in si jih boš naprej še nabiral. Pride ura, da te bojo poslali med ljubi narod tvoj, naj si mu učenik keršanski, imej svoje učeniško opravilo za sebi ljubo opravilo, oznanuj vselej po skerbni pripravi božjo besedo, bodi kot serčen vojak, ki brani resnico zoper vse napade nevernikov, bodi kot skerbļiv in moder zdravnik, ki z ostro besedo rani grešne serca, da bi jih ozdravil, bodi tolažnik žalostnih, . . . kaži vsem edini pot, ki v nebesa pelje, pot božjih zapoved, pot čednosti in pokore. Ne poprašuj veliko, kaj da ljudje od tvojih nauk govorijo, derži se edino resnice in dolžnosti svoje, derži se edino svetovanja sv. apostola Pavla: „Zarotim te pred Bogom in Jezusom Kristusom, — oznanuj besedo, ne jenjaj, bodi

si priložno ali nepriložno, prepričaj, prosi, svari z vsem potrpljenjem in ukom⁴. (2. Tim. 4.) Vi pa, ljubi kristijani! spoznajte oznanilo naše kot oznanilo božje, bodite pa ne le poslušavci, temuč delavci naše besede.

3. Tretje opravilo mešnikovo je angeljsko. Mešnik je vidni angelj varh, vodnik in nar zvestejši prijatelj zaupanim ovčicam keršanskim. V znamenje te oblasti pomazilijo škof roke posvečencu, ker se ž njimi presvetega Rešnjega Telesa dotika, pa tudi da ž njimi blagoslovlja, vodi in brani ovčice svoje. Od sv. kersta, kjer z vodo in božjo besedo očiščeno dete med ljube otroke božje in ude sv. cerkve uversti, vodi, brani in blagoslovlja mešnik zaupane ovčice skoz vse štacijone revnega življenja. Mešnik uči v šoli ljube otročiče, Jezusa spoznati in njemu služiti, pripravlja jih za sveto birmo, pelje jih k sveti spovedi, pokliče jih k sveti mizi božji, on uči, svari in opominja mladenčce in deklice, in veže jih v sv. zakon, najti in spolnovati poklic svoj na zemlji. Mešnik podpira pobožne, svari in vabi grešnike in ne obsoja in ne za-verže nobenega. Po izgledu nebeškega pastirja Jezusa mora vsako uro pripravljen biti, tudi življenje dati za svoje. On mora iti, kamor ga dolžnost kliče. On mora iti v snegu in vročini, po noči in po dnevu, na gore in v dole, k bolniku v visokem gradu, kakor k siromaku na gnjili slami, v strupeno okuženi zrak, kakor z obsodencem pod vislice — povsod in vselej je mešnik narzvestejši prijatelj revnemu človeku, dokler da mu na britofu z molitevjo in z blagoslovljeno vodo slednjo hladno postelj porahlja. In če rajnega že vsi pozabijo, spominjajo se ga mešnik pri sveti meši. Glejte, ljubi moji! to je angeljsko opravilo mešnikovo.

Dokazal sem vam trojno sveto opravilo mešnikovo, božje, preroško in angeljsko. Mislim, da ni treba še opominjati, za koga da si mešnik te nadčloveške opravila na svoje slabe človeške rame naloži? Saj sami veste, le za vas. Pa drugo vprašanje bi vam rad stavil. Ktero plačilo, ktero povernilo je mešniku za njegove svete opravila in pretežke dolžnosti odločeno? Na to vprašanje odgovarjam v drugem delu — le peterpitate nekoliko!

II. d e l .

Kader govorim od plačila, ktero je mešniku za presvete visoke opravila in pretežke dolžnosti odločeno, ne menim bogastva; duhovne službe zlasti na deželi so zdaj ozko pristrižene; ako potrebni primerni živež in neke krajcarje za dušno omiko (knjige) in

za starost si pridobimo, moramo zadovoljni biti, saj ne potrebujemo več. Je pa morde visoka čest plačilo mešnikovo? O tisti časi, kjer je nek cesar rekel, da se mešniku nar viša čest na zemlji spodobi, da bi on, če bi mešnika grešiti vidil, s svojim cesarskim plasčem ga ogernul, tisti srečni časi so že davno po vodi splavali, den današnji se pregrehe mešnikov le rade odkrivajo, raznašajo, povečajo in se njim take reči obešajo, od katerih se njim še nikoli senjalo ni. Čest, bogastvo in druge posvetne dobrote pa tudi niso primerno povernilo za svete mešnikove opravila; njegovo plačilo mora imetnejše biti, ono je presladko apostolsko in večno.

1. Vedno, presladko plačilo najde mešnik v opravilih in dolžnostih svojega stanu. Glej mešnik se mora po svojih dolžnostih, večkrat kot vsak drug stan z Bogom in z božjimi reči obhajati. Samotnemu, kakor je, mu je molitev, premišljevanje in branje verskih bukev vsakdajni posel. Pri sv. meši stopi s svojim zveličarjem v nartesnejšo dotiko. Kader se z Bogom pogovarja in nar skrynejše misli in želje mu razodeva, kader Gospoda Jezusa v svojih rokah derži, presune neizrekljiva sladkost njegovo dušo, in če ga ravno od zunaj huda burja težav, britkost ali preganjanja obdaja, v bliži Jezusovi zabi vse, in neizrekljivo skladek mir in tolažba Jezusova mu prisije v otožno serce. Mešnik mora svete resnice od vseh stranih premišljevat, da bo zmožen, vernim kristjanom jih jasno, zastopno in priserčno oznanovati; to premišljevanje vnema njegovo serce, ga povzdiguje nad vse nečimurnosti sveta in mu je močen zid zoper hude skušnjave in sirove nesramnosti tega sveta. O koliko veselja napravljajo mu dobri kristjani! Kader nedolžni otročiči jasnega očesa ga poslušajo in vidi dobre nauke svoje v njihovem sercu kaliti, kader vidi, da njegove besede tudi dobro zemljo najdejo, da zmed sto poslušavcev le ena dusa njegovo besedo si k sercu jemlje, mu lepo zaupa in po njegovem napeljevanju v čednosti raste, kader mu pri spovedi zgrevan grešnik svojo težko obloženo vest odkrije, po njem odvezo, mir in spet Boga najde, tedaj mu igra veselje in sladkost v sercu, ki mu vse druge težave in sitnosti povrača. Take tolažbe pri duhovnem pastirovanju in pri opravilih svojih so narslajše plačilo, ki ga moremo na tem svetu najti, tega plačila nam nihče ne more vzeti. Še drugo plačilo nam je Bog na tem svetu odločil, ki nam sicer v časih zelo britko diši, ktero je pa toliko imetnejše. To je

2. apostoljsko ali evangeljsko plačilo, je preganjanje in sovraštvo sveta. Ko je Gospod Jezus k svojim ljubim apostolom o njihovem sv. poklicu govoril, omenil je tudi plačilo, s katerim bo svet njihove dobrote povračal; rekel je: „Ljudje vas bojo sodnijam izdajali, v svojih shodnicah bičali“ (Mat. 10. 17) — pride clo ura,

da bo vsak, kateri vas umori, menil, Bogu službo storiti⁴. Kdo zmed vas ne ve, v kaki obilni meri da je preganjanje in terpljenje apostolom in učencem bilo primerjeno? Kakor naslednik apostolov in učencev Jezusovih mora tudi vsak mešnik tega apostolskega povernila se nadjati, in kakor znamenja današnjega časa kažejo, namenil nam je usmiljeni Gospod Jezus to veliko čest. Ljubi kristjani! kader od tega britkega plačila mešnikovega govorim, moram prej reči, da ne menim težavnih del in truda našega stanu, tudi ne hudih skušnjav, ktere nas najdejo, tudi ne od sitnost, ki nas pri narboljši volji prav storiti vsaki den srečajo, tudi ne od nehvaležnosti, ktero duhovnik, kakor vsak drug človek, velikokrat mora terpeti — jaz menim preganjanje in hudo sovraštvo, ktero se bolj in bolj vuenia zoper sveto katolijsko cerkev in njene služabnike. Zoper sv. katolijsko vero se napravlja hud boj, sovražniki jej ustajajo od vseh strani, naj hujši sovražniki so pa lastni otroci sv. cerkve. Predolgo bi se moral muditi, ko bi hotel popisovati vse očitne in skrivne napade zoper svete resnice, kako se po nečimurnih časnikih nevera baha, sveta vera pa prav zvijačno in prilizljivo spodrinja, kako po mestih in po deželi nevernost svoje poslanca ima, ki krive nauke razširjajo, pisma in knjige med ljudi trosijo, ki tajijo in zasmehujejo nar jasniše resnice božje, to kar je tisučem in milijonom kristijanov edina tolažba v življenju in v smerti, kako po kerčmah in družbah nauke in reči kvantajo, kterih se bi vsak pošten ajd sramoval. Zoper koga se pa prav peklenko in slepo sovraštvo spenja, je duhovni, je mešnikov stan. Kader mešnike ob vso čest in zaupanje opravimo, bo ž njimi tudi vera padla, tako rajtajo novi neverniki. Zato pošiljajo v široki svet vse mogoče reči zoper mešnike, kar je kje na svetu en mešnik pregrešil, gre od časopisa do časopisa, od ust do ust, enoglasno kričijo naši dobri prijatli: Taki so farji vsi. Zasmehovati svete opravila, obrekovati in zmirjati duhovni stan, je marsikteremu nar ljubši kratek čas. Tako se brusi meč zoper mešnikov stan. Bomo pa mi mar tožili in stokali čez tako hudobno sovraštvo. Bog obvari, zavpljivo hočemo svojo dušo k Njemu povzdigniti, ki je svojo cerkev na skalo zidal in obljubil, da je vrata peklenške ne bojo zmagale, z večo gorečnostjo se hočemo svoje imenitne službe poprijeti in v miru dočakati, kar nam Gospod naš nameni. Veseliti se hočemo v ponižnosti svojega serca, če nas je vredne spoznal, zavolj njegovega imena preganjanje terpeti.

Preljubi moj gospod primicijan! kader te pogledam, v cvetu svoje mladosti tam sedeti, cvetečo krono na mili tvoji glavi in kader pomislim, da rožice tvoje krone znajo enkrat bodeče ternje poganjati, stori se mi milo pri sercu; pa ker sem prepričan, da si se čisto Jezusovi službi izročil, in si dobro premislil, da je zasmeh-

hovanje in preganjanje za Jezusa, za sveto resnico terpeti, nar žlahtnejše plačilo mešnikovo na zemlji, pozdravljam te z besedami Gospodovimi: „Veseli se, kader te bojo ljudje preganjali in vse hudo lažnjivo zoper tebe govorili, glej plačilo tvoje je obilno v nebesih“.

3. To plačilo v nebesih, je večno plačilo, po katerem mora vsak, posebno pa duhovnik hrepeneti. Ko je enkrat Simon Peter Jezusu rekel: „Glej zapustili smo vse, in smo šli za teboj, kaj nam bo?“ odgovoril mu je Jezus: „Resnično vam povem, da ob prerojenju, kader bo Sin človekov sedel ob desnici svojega veličanstva, bote tudi vi, ki ste šli za menoj, sedeli na dvanajstih sedežih, in sodili dvanajstere rodove Izraelove. In sleherni, kateri zapusti hišo, ali brate ali sestre, ali očeta ali mater, ali ženo ali otroke ali njivo zavolj mojega imena, prejel bo stotero plačilo in večno življenje doseget“. (Mat. 19, 27—29). Tako plačilo je obljubljeno duhovniku, ki zapusti vse zemeljsko, se loči od bratov in sester, in od svojega doma, si izvoli sv. cerkev za čisto nevesto, verne ovčice za sinove in hčere, Jezusa za edinega gospoda svojega, kateri svojemu stanu služi z vsemi svojimi močmi in nima drugega hrepenenja, kakor biti zvest služabnik svoje cerkve in vreden namestnik Jezusov, stožeren sad bo prejel, da! povišan bo nad vse druge v nebesih. Kakor je Bog po preroku Danielu obljubil: „Kteri druge pravičnosti učijo, bojo se svetili, kakor zvezde zmirom in vekomaj“. (Dan. 12, 3.)

S k l e p.

Preljubi visoko čestiti gospod premicijan! Opominjal sem te svetih opravil in dolžnost tvojih, kakor imenitnega plačila, ki te čaka, pa nikar, kakor bi ti hotel kaj novega povedati, temuč da bi se v tej presveti uri, ko boš prvokrat božjega Sina v rokah deržal, prav živo spomnil svojega presvetega, visokega stanu in ker prvokrat Jezusa daruješ nebeškemu Očetu, daroval tudi sam sebe, svoje dušne in telesne moči, svojo mladost in vse svoje življenje. Za koga boš pa danes posebno daroval in prosil? Daroval in molil boš za vse kristijane, žive in mrtve, kakor se Gospod Jezus na križu za vse v smert je dal. Vendar so danes nekteri, kterih se posebno spomnil boš. Spomnil se boš, in posebno molil za prelubo mater, za brata, in ljube sestrice, za duhovne stariše, za ljubo žlahto, za vso svojo domačo faro, za nas svoje duhovne brate, za vse pričujoče kristijane, kateri so od vseh krajev veselo sem priromali, naj tvoj mašnikov žegen zadobé in tvoje molitve se vdeležiyo. Spomnil se boš in molil za rajne, ki se tvoji prvi daritvi priporočajo; najprej za tistega, ki bi ga danes

vsi radi med sebo videli, ki pa narlepšega tvojega dnu ni mogel doživeti, — ljubega rajnega tvojega očeta. Moli tudi za vso odmerto žlahto svojo, za odmerte farmane in dobrotnike in kateri se tebi in molitvi tvoji priporočijo.

Opravi veselo prvo svojo daritev, opravljaj vselej vse svoje dni imenitne službe in dolžnosti svoje, bodi pobožen mešnik, iskren delavec v viao gradu Gospodovem — pozdravljen bodi novožegnani mešnik, ljubi brat moj — Gospod naj je s teboj. Amen.

Naznanilo družbe sv. Mohora.

Razpošiljava letošnjih bukev se je 12. dne t. m. pričela in se bode, če ne prej, vsaj v enem mesecu doveršila.

Vsak naj sprejme svoje buke v tistej dekaniji in fari, v kterej se je vpisal in je onod tudi v imeniku tiskan. Na spremembe stancvališča posameznih udov med natiskovanjem imenika in ko je razpošiljava že vravnana pri tolikem številu udov nikar ni mogoče ozir vzeti.

Družbin odbor.

Duhovske zadeve.

Kerska škofija. Preč. g. Raupl Jan. je imenovan stolni korar. Č. g. Lesjak Bal. n. l. postane provizor v Belacu. Prestavljeni in vnovič ustavljeni so čč. gg. kaplani: Bornšek Maks v Rožak, Štiberc Jan. v Železno kaplo, Jerman Juri v Dolni Dravberg, Sternad Jož v Diekše in Wieser Jan. v št. Štefan pri Bekšt. — Razpisali so se sledeče fare: Belak, Zaberdee, Goričica, Jesani in Konatiče. Prenilost, g. knezoškof pojdrjo 1. avg. preiskovat: Mohličje, Golicijo, Apače, Železna kapla, Obirje Šotoraves, Svabek, Sula, št. Vid, št. Kocjan, Kamen.

Lavantinska škofija. Č. g. Jak. Mastnak je postal fajmošter v Slivnici. Prestavljeni so čč. gg.: Jan. Nep. Kunaj k sv. Jurju pri Celju; Jernej Cocej v Črešnice; Val. Stiplovšek v Mozirje; M. Brezovšek v Rajhenberg; Mat. Rola pride za korvikarja v Maribor. Jan. Giegelj, dosedaj kaplan v Mozirji, stopi v pokoj. — Umerl je g. And. Pirc, fajmošter Ločki, v pokoji. R. I. P.

Ljubljanska škofija. Č. g. Košir Alojzi je dobil faro št. Rupert, č. g. Štruel Mat. faro v mestu Kočevju, č. g. Smole Jan. faro Gornji Tuhin. Prestavljeni so naslednji čč. gg.: Ant. Peterlin z Iga v Stari terg pri Ložu; Juri Dernovšek z Berda na Igo; Matija Absee z Vač na Berdo; Raj. Kalan s Kamnika na Vače; Blaž Muhovic z Radolice v Kamnik. Umerli so čč. gg. Novak Jož. fajmošter v Kelovratu, Čuk Fr. fajmošter v Mirni in Šafer Pavi fajmošter v Dolu. R. I. P.

Terzaška škofija. Prestavljen je č. g. Mih. Peternel, bivši kaplan in šolski učnik v Petrovii, v Novovas (Villanova) za farnega administratorja. Petrovia ostane brez duhovnika; č. g. Stefan Koren gre v začasni pokoj; č. g. Franc Dovgan, bivši duhov. pomočnik pri fari sv. Jakoba v Terstu, je stopil v red nemških vitezev in je postal farni administrator v Črnomlju v Ljubljanski škofiji. V začasni pokoj sta šla č. g. Peter Graviši, bivši duhov. pomočnik v Otoku (Isola), in Alojzi Vaskov, bivši duhov. pomočnik v Mujah. Episano je bilo mesto stolnega dekana v Terstu. Umerl je č. g. Jož. Križanac, bivši kaplan pri sv. Janezu in Pavlu v fari Pazinski. R. I. P.

Odgovorni izdaj. in vred. Andr. Einspieler. — Natisnil J. & F. Leon v Celovcu.